

科判

一、歸依之因相

二、歸依之方法

(一) 辯別歸依境

(二) 抉擇歸依義利

(1)了知功德(2)了知差別

(3)誓受歸依(4)不歸依外道

(三) 正受歸依

三、歸依之功德

(一) 歸依是入佛教之數

(二) 歸依是眾戒之所依。

(三) 滅儘先前所聚之惡業

(四) 聚集廣大福德

(五) 不墮惡趣

(六) 人及非人不能作障

(七) 心想事成

(八) 迅速成佛

四、歸依之學處

(一) 各各學處

(1) 所遮學處 (2) 修行學處

(二) 共同學處

བསྟན་པའི་འདུག་སྐོ་སྐྱབས་འགྲོ་བའི་ཡིག་པན་བདེའི་ལམ་བཟང་
གསལ་བའི་སྟོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།

༄༅། །ན་མོ་གུ་རུ་རྣམ་ཅུ་ལ།

མཁུན་དང་བཅེ་བ་འཕྲིན་ལས་སུན་ཚོགས་སྟོན་བ་མཉམ་མེད་
རྫོགས་སངས་རྒྱས། །ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བསྟན་བ་རིན་ཚེན་སྲིད་
ཞེའི་གདུང་སེལ་དམ་པའི་ཚོས། །རིག་དང་གྲོལ་བའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་
ལྡན་འཕགས་བ་སྤྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཚོགས། །ལུས་དང་རག་ཡིད་གུས་
བས་མཚོད་དོ་འབྲལ་མེད་བྱང་ཆུབ་བར་དུ་སྐྱོངས། །གང་ལ་བརྟེན་ན་
ནམ་ཡང་མི་སྦྱོར་བའི། །སྐྱབས་ཀྱི་དམ་བ་མཚོག་གསུམ་དབང་གི་

佛教入門歸依引導文——利樂善道明燈

三世貢唐丹貝仲美著

更登嘉措格西傳

法燈謹譯

南無格熱惹那紮亞亞（敬禮上師三寶）

悲智事業圓滿無匹導師正覺佛，

教證至寶消除有寂熱惱諸勝法，

具妙殊勝明及解脫八德不退僧，

我以三門禮供直至菩提祈攝護。

歸處三寶自在王，依此真實無欺誑，

信心寶幢頂戴供，降悉地雨於有緣。

མྱུལ། །དད་པའི་མྱུལ་མཚན་ཅེ་མོར་ལེགས་མཚན་ནས། །དངོས་གྲུབ་
གྲུ་ཚར་འབེབས་རྣམས་སྐལ་བ་བཟང་། །དེ་སྤྲད་མོས་བཅོམ་དགེ་བའི་
ལྷོ་གྲོས་གྱི། །བཤོད་པ་མི་དམན་ཞི་བའི་མགོན་རྣམས་ལ། །པན་བདེའི་
ལམ་བཟང་འདུག་དོགས་གསལ་བའི་ཕྱིར། །ལེགས་བཤད་གཏམ་གྱི་
སློན་མེ་སྤར་བར་བྱ། །

དེའང་འཇམ་མགོན་སྤྲ་མ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། དལ་
བའི་རྟེན་འདི་ཡིད་བཞིན་ལོར་ལས་སྟག། འདི་འདྲ་རྟེན་པ་ད་རེས་ཙམ་
ཞིག་ཡིན། །རྟེན་དཀའ་འཇིག་སྤྲ་ནམ་མཁའི་སློབ་དང་འདྲ། །ཚུལ་འདི་
བསམ་ནས་འཇིག་རྟེན་བྱ་བ་ཀུན། །སྤྲོན་པ་འཕྱར་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་
གྱུར་ནས། །ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་སྤྲིང་པོ་ལེན་པ་དགོས། །ཞེས་གསུངས་

信解精進妙智慧，行無下劣修士前，
為明利樂善道門，故撰勝說言燈論。

文殊怙主「宗喀巴」大師云：

「勝如意寶有暇身，似此難得唯今得。

難得易逝如空電，思已則覺世間事。

徒勞無益如揚糠，故因晝夜取心要。」

像這樣暇滿難得的人身，以因、喻、體性

བ་ལྷ་ལ། དལ་འགྱུར་ཚང་བའི་རྟེན་བཟང་འདི་ལྷ་བྱུ་ནི་རྒྱུད་པ་དོ་བོ་གང་
གི་སྒོ་ནས་བསམས་ཀྱང་རྟེན་ཚུལ་མི་སྲིད་པ་ཅམ་དུ་དགོན་ལ། དོན་
ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོ་རྒྱུ་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་ཆེ་འདིར་དབྱལ་
བ་སེལ་བ་ཅམ་མ་གཏོགས་སྲི་མར་མན་པ་ཅུང་བད་ཀྱང་མི་རུས་ལ།
རྟེན་འདིའི་སྟེང་ནས་རང་གིས་འབད་ཐུབ་ན་ཟུང་འཇུག་དོ་རྗེ་འཆང་གི་
གོ་འཕང་ཡང་ཆེ་གཅིག་ཉིད་ལ་འགྲུབ་པས་གཏན་གྱི་བདེ་སྲིད་མཐའ་
དག་བསྐྱབ་རུས་སོ། །

རྟེན་དཀའ་དོན་ཆེ་བའི་རྟེན་བཟང་སྤྲ་མ་མཚོག་གསུམ་གྱི་
ཐུགས་རྗེར་ལན་གཅིག་ཐོབ་པ་འདིའང་འགལ་རྒྱུན་དུ་འཇིངས་པ་རྒྱུད་
དམར་ནང་གི་མར་མེ་བཞིན་ནམ་འཆི་ཆ་མེད་པས་སྐྱུར་བ་སྐྱུར་བར་

任一門來思維的話也是非常稀有、難得、極具
大義，譬如「如意寶」也只能消除這一世的貧
窮，對於後世是不會有絲毫的幫助。如果自己
能依靠這個暇滿的人身勇猛精進，那麼即使是
雙運金剛持果位也能即生獲得，並能究竟成辦
永久的安樂和幸福。

暇滿難得大義的這個人身，雖然是依上師
三寶的慈悲而獲得，但是失去這個人身的違緣
紛雜繁多，就好像風中的燈隨時會被撲滅，死

གཏན་དུ་ཕན་ངེས་ཀྱི་སྣང་པོ་ཞིག་ལེན་དགོས་ལ། ཆེ་འདྲིའི་ཟས་ལོར་
ལོངས་སྤྱོད་མངའ་ཐང་སྟེན་གྲགས་སོགས་ཅི་ཅམ་རྒྱས་ཀྱང་འཆི་བའི་
ཆེ་མི་ལམ་གྱི་དགའ་སྟོན་ལྟར་བྱས་པའི་ཡུལ་དུ་བཞག་ནས་འགོ་བ་མ་
གཏོགས་སྣང་པོ་ཅི་འང་མེད་པ་ནས་ཀྱི་སྟེན་བ་ལོ་བརྒྱར་སྤར་ཡང་ནང་
ན་སྣང་པོ་ལེན་རྒྱ་མེད་པ་དང་འབྲ།

དེའི་ཆེ་ཕན་ངེས་པ་དེ་གང་ཡིན་ན་སྤྱོད་འབྲུག་ལས།
བསྐྱལ་བ་དུ་མར་རབ་དགོངས་མཛད་པ་ཡི། །ཐུབ་དབང་
རྣམས་ཀྱིས་འདི་ཉིད་ཕན་པར་གཟེགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྟོན་
པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་དེས་རང་ཅག་གི་དོན་དུ་དང་པོར་ཐུགས་བསྐྱེད། བར་
དུ་བྱ་དགའ་བའི་སྤྱོད་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤྱད། མཐར་རྣམ་པ་བམས་

無定期故，應迅速獲取究竟利樂的心要，因為
這一世的財富、受用以及權勢名利等，無論是
如何的顯赫。但是死時，就好比夢中的喜宴僅
成幻境，除了所念幻境外是沒有任何意義的。
就好比百年篩糠是不可能篩出糧食的。

那麼今生具義的究竟利樂是什麼呢？《入
行論》云：

「諸佛多劫極觀察，唯見菩提心具利。」
大悲導師為利他故最初發心，中間修習無量難
行苦行，最後現證一切種智。以如母憐憫獨子

ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་མཛད་དེ་མ་བྱ་གཅིག་པ་ལྟ་བུའི་བཅེ་
བ་ཆེན་པོའི་སྒོ་ནས་སྟོན་པར་མཛད་པའི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་
པོ་ཆེ་འདི་གཉིས་མ་གཏོགས་གཞན་མེད་པས་དེ་ལ་ངེས་པར་འཇུག་
དགོས། དེར་འཇུག་ཚུལ་ཡང་རང་གིས་གང་འདོད་བྱས་པས་མི་ཚོག་
བར་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེས་མ་ལོག་པ་ཞེས་འཇུག་སྒོ་མ་ལོར་བ་ཞིག་ནས་ཚུལ་
བཞིན་དུ་འཇུག་དགོས། །

དེའང་བཤ་ཆེན་སྒོ་བཟང་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས། དང་པོ་
བསྟན་དང་ཐེག་ཆེན་ལ། །འཇུག་པའི་སྒོ་དང་གཞུང་ཤིང་གྱིར། །ཁ་ཙམ་
ཚོག་ཙམ་མ་ཡིན་པའི། །སྐྱབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་ནན་ཉན་གྱ། །ཞེས་
སོགས་ལྟར་བསྟན་པ་སྤྱིའི་འཇུག་སྒོ་སྐྱབས་འགོ། ཐེག་ཆེན་སྐྱབས་ལོང་

的悲懷而為開示教證二種法寶，除此之外別無
餘法，所以應該決定趣入，入彼之理不能隨心
所欲，必須以法之次第不顛道、正確如理趣入
為善。

「班禪·洛桑卻吉堅贊」云：

「歸依及發心，為教及大乘，
入門主幹故，勤修莫空談。」

佛教共同的入門就是歸依，大乘共同的入門是

བའི་འཇུག་སྒོ་སེམས་བསྐྱེད། །སྒྲགས་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འཇུག་
སྒོ་དབང་ཡིན་པར་གསུངས་པས། །ཐོག་མ་ཁོ་ནར་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་
ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་གཅིག་སུ་ཕན་བདེ་ལེགས་ཚོགས་མ་ལུས་པའི་
འབྲུང་གནས་སྐྱབས་འགོ་རྣམ་པར་དག་པའི་མང་གཞི་ཟིན་པ་ཞིག་གྱེད་
དགོས་སོ། །

དེས་ན་འདི་ལ་བཞི་ཉ་སྐྱབས་སུ་འགོ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན།
༡སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་ཚུལ། ༢སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་ཕན་ཡོན། ༣སྐྱབས་
འགོའི་བསྐྱབ་བྱའོ། །

དང་པོ་ནི། བདག་དང་མ་ཚུན་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་

發心，金剛乘的不共入門是灌頂。所以最初進
入佛教大門，就是必須受持善妙利樂的根本生
源——清淨的歸依作為基礎。

此中分四：

- 一、歸依之因相、二、歸依之方法、三、
歸依之功德、四、歸依之學處。

一、歸依之因相。

དུས་ཐོག་མ་མེད་པ་ཞིག་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་སྤྱིར་འཁོར་བ་དང་བྱུང་
བར་ངན་སོང་གསུམ་ལ་གཏན་གྱི་སྡོད་གནས་སུ་བྱས་ཏེ་ཡུན་རིང་ལ་
ལྷགས་དག་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་བསམ་ལས་འདས་པ་ཞིག་གྲོང་འདུག་ཏུ་
ཟིན་ཀྱང་ད་དུང་གཉེན་སོས་བཅན་ཚོད་ཅིག་མ་བྱུང་ན། ལྱང་པས་སྤྱག་
བསྐྱེད་གྱི་གཏོང་དང་མཐར་ཐོན་པ་ཞིག་ཡོད་མི་སྲིད་པར་འདུག། ད་
རེས་ཉེན་འབྲེལ་སྤུན་སུམ་ཚོགས་པའི་དུས་འདིར་རང་གིས་རང་མ་
བསྐྱེད་པ་བྱས་ཏེ་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་ཐར་བ་
མཚོགས་སྤོམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཞིག་ཐོབ་པར་མ་བྱས་ན་ཟངས་
ཐབ་རི་རྟེན་ནས་འགྲིལ་བ་བཞིན་འདི་ནས་རྟོག་སྣ་ཞིག་འདྲེད་དེ་སྤར་
ངན་སོང་གི་གཏོང་དུ་སྤྱང་སྤྱིན། དེ་ནས་ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པ་ལྟ་ཞོག་བདེ་འགྲོའི་སྤྱ་ཙམ་ཡང་བསྐྱེད་པ་སུ་མཐའ་ཡས་པར་ཐོས་

我及慈母一切有情，從無始以來到今世，
總於輪迴，特別是於三惡趣恒常久住，一直以
來感受這難以想像的猛利痛苦，如果不尋求根
斷對治的話，感住於痛苦的深淵，將會是沒有
止境的。這次獲得這麼圓滿殊勝的因緣，就不
應該自欺。如果現世沒能獲得，斷離輪迴痛苦
的最勝解脫師佛的果位，那麼就像推至半山腰
的銅球，迅速地向下著地一樣，就會重新墮入
惡趣深淵。此後，不要說能獲得解脫和一切
智，即便是善趣的音聲於無量劫中也難得聽
到，持續不斷的決定墮入痛苦深淵。

དགའ་བའི་སྐྱབ་བསྐྱེལ་གྱི་གཡངས་བ་བརྒྱད་མ་ནས་བརྒྱད་མང་ལྷུང་
ངེས་ཏེ་

རྒྱས་སྐྱེས་ཞི་བ་ལྷན། དེ་ལྟའི་དགོ་བ་ཉམ་ཚུང་ཉིད་ལ་ཏྲག།
སྡིག་བ་སྟོབས་ཚེན་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པ། །ཞེས་གསུངས་བ་བཞིན། རང་
ཅག་རྣམས་དགོ་བ་གང་བྱས་ཤྱགས་ཚུང་ལ། སྡིག་བ་གང་བྱས་ཤྱགས་
ཆེ་ཞིང་ཡན་ལག་མ་ཚང་བ་མེད་ལགས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་མང་བས། རྒྱ་དེ་
ལ་དཔག་ན་སྤི་མའི་འགོ་ས་བོན་སོང་ལས་མ་འདས་བ་ནི། བཞི་བརྒྱ་བ་
ལས།

ཕལ་མོ་ཆེར་ནི་མི་རྣམས་ནི། །དམ་བ་མ་ཡིན་ཤྱོགས་ཡོངས་
འཇིན། །དེས་ན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས། །ཕལ་ཆེར་ངེས་བར་ངན་འགོར་
འགོ། །ཞེས་གསུངས་བ་ལྟར་རོ། །

「寂天」菩薩云：

「觀彼所作善業力極弱，

所作罪業力大難堪忍。」

就是說我等眾生所造作的善業力量非常的微弱，造作罪業的力量卻是非常的強大而且眾惡支分無不造做，數量極多。以此類推，則於後世的去處是不會超出惡趣的。如《四百頌》云：

「大凡世間人，非正持偏執，

是故諸異生，多定趣惡道。」

དེར་སྐྱེས་ན་གཞན་དབང་ཁོ་ནར་སོང་སྟེ་ཐར་མི་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་ཡང་
དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས།

གང་ཚེ་རང་དབང་འདུག་ཅིང་མ་སྐྱབ་གནས་པ། །གལ་ཏེ་འདི་
བདག་འཛིན་པར་མི་བྱེད་ན། །གཡང་སར་སྐྱང་བས་གཞན་དབང་
འདུག་འགྱུར་བ། །དེ་ལས་སྤྱི་ནས་གང་གིས་སློང་བར་
འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཏེ།

དེའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་བརྩེ་བས་
གཟིགས་ཀྱང་རང་གི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱིབས་པས་སློབ་ཐབས་དང་བྲལ་
ཞིང་སྐྱབས་ཀྱི་སྐྱང་བ་མི་འཆར་བར་སྐྱག་བསྐྱེད་དང་འཛིགས་སྐྱག་གི་
སྐྱང་བ་འབབ་ཞིག་ཤར་ཏེ་བྱ་ཐབས་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ། །སློབ་འདུག་
ལས།

總之，如果生到惡趣就不能自主，不能獲得解脫的方便。

如「月稱」論師云：

「若時自在住順處，設此不能自攝持，
墮落險處隨他轉，後以何因從彼出。」

諸佛菩薩雖然以大悲照護有情疾苦，但我等有情被各自的業障所蒙蔽，從而脫離諸佛菩薩的救護方便。不能顯示歸依勝處，唯獨顯現痛苦及怖畏遠離救護的方便等事理。《入行論》云：

སུ་ཞིག་འདི་གས་ཆེན་འདི་ལས་བདག། ལེགས་པར་སྐྱོབ་པར་
བྱེད་འགྲུར་ཞེས། །བྱེད་ལ་ཐོན་པའི་མིག་བགྲང་ནས། །སྐྱོགས་བཞིར་
སྐྱབས་དགའ་འཚོལ་བར་བྱེད། །སྐྱོགས་བཞིར་སྐྱབས་མེད་མཐོང་ནས་
ནི། །དེ་ནས་ཀུན་ཏུ་ཡི་སྐྱབས་འགྲུར། །གནས་དེར་སྐྱབས་ཡོད་མ་ཡིན་
ན། །དེ་ཆེ་བདག་གིས་རི་ལྟར་བྱ། །དེ་བས་རྒྱལ་བ་འགྲོ་བའི་
མགོན། །འགྲོ་བ་སྐྱོབས་པའི་དོན་བཙུན་པ། །སྐྱོབས་ཆེན་འདི་གས་པ་
ཀུན་སེལ་ལ། །དེ་རིང་ཉིད་ནས་སྐྱབས་སུ་མཆི། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས། ད་ལྟ་བདེ་འགྲོ་ངན་འགྲོ་གཉིས་
གྱི་སོ་མཚམས། ཁེ་ཉེན་སྐྱིད་སྐྱུག་ཀུན་གྱི་འདམ་ཁ་རང་ལག་ན་ཡོད་
པའི་དུས་འདིར་སྐྱོབ་དེ་བའི་གདེང་ཐོབ་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས། དེའང་རང་
སྐྱོབས་གྱི་རུས་པ་ཅིའང་མེད་པས་ལྷ་དགོན་མཚོག་གསུམ་གྱི་ཞབས་

「誰於眾怖畏，善救護於我，
睜顫粟眼視，於四方求倚，
見四方無依，此後極懊惱，
若無有歸處，爾時我當何？
佛是眾生主，精進悲救護，
大力滅怖畏，從今當歸依。」

現今，善惡兩趣的界限，眾苦樂利害得失
的揀擇在自己手上時，就應該好好把握住。自
己要是沒有這個能力就應該歸依仰仗上師三
寶的力量，將自己託付給上師三寶乃至出生一

ལ་འཇུག་ནས་སྐྱིད་སྐྱུག་ལེགས་ཉེས་ཅི་བྱུང་ཡང་བྱིད་མཁྱེན་སྣམ་དུ་
སློབ་ལོལ་དགོས་ཏེ། སློབ་དཔོན་སྤྱོད་ལེ་གྲུང་པོས།

གཉིང་མཐའ་མེད་པའི་འཁོར་བ་ནི། །རྒྱ་མཚོའི་ནང་ན་རྣམ་པར་
གནས། །འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་མི་བཟད་པའི། །རྩ་སློན་གྱིས་ནི་ལུས་
ཐོས་པས། །དེ་རིང་གང་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི། །ཞེས་ཅི་བའི་ཚུལ་གྱིས་
གསུངས་ལ།

ལན་དུ་སློབ་དཔོན་དཔའ་བོས། །གང་ཞིག་ལ་ནི་ཉེས་པ་
ཀུན། །གཏན་ནས་ཡོང་ཡེ་མི་མངའ་ཞིང་། །གང་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
དུ། །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གནས་གྱུར་པ། །གལ་ཏེ་སེམས་ཤིག་ཡོད་ན་
ནི། །དེ་ཉིད་ལ་ནི་སྐྱབས་འགོ་ཞིང་། །དེ་བསྟོད་དེ་ནི་བཀུར་བ་དང་། །དེ་
ཡི་བསྟན་ལ་གནས་པའི་རིགས། །ཞེས་རང་ལ་སེམས་ཤིག་ཡོད་ན་

切苦樂善惡，都應至誠祈請上師三寶：「我的
一切苦樂善惡您知！」陳那論師以提問的方式
問云：

「住無邊際輪迴海，貪等三毒極劇烈，
大鯨鱷魚吞身險，今我應當依靠誰？」

對此馬鳴菩薩答云：

「誰于諸罪過，根本皆斷離。
誰于諸功德，悉皆全具有。
具慧欲解脫，應當歸依彼。
贊彼恭敬彼，明智住彼教。」

སངས་རྒྱལ་བཙུག་པོ་མ་ལུན་འདས་དང་། དེས་བསྟན་པའི་ཚོས། དེ་སྐབས་
པའི་དགོ་འདུན་རྣམས་ལ་སྐབས་སུ་འགོ་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་སྐབས་སུ་འགོ་བའི་ཚུལ་ལ་གསུམ།

(1)གང་ལ་སྐབས་སུ་འགོ་བའི་ཡུལ་ངོས་བཟུང་བ།

(2)དེ་ལ་སྐབས་སུ་འགོ་བའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ།

(3)དེ་ཇི་ལྟར་ལག་ཏུ་ལེན་པའི་ཚུལ་དངོས་སོ། །

(1)དང་པོ་ནི། སྤྱིར་འཇིགས་པ་སྣ་རེ་སེལ་བ་ལ་སངས་རྒྱལ་

བྱང་སེམས་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་གང་ཟག་རེ་རེ་ཙམ་ལ་སྐབས་སུ་སོང་

同樣的，如果自己是一個具有智慧辯別能力，有心想尋求依靠的人，就應該歸依仰賴于大覺薄伽梵及其教法以及修行其法的僧眾。

二、歸依之方法。此中分三：

(一) 辯別歸依境。

(二) 抉擇歸依義利。

(三) 正受歸依。

(一) 辯別歸依境。

總之，如果只為消除部分怖畏，則僅依靠

བས་ཚོགས་ཀྱི་མཚོར་ཚོང་བ་མང་པོ་གང་པོ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་
འདི་གས་པ་ལས་ཐར་བ་ལྟ་བུའི་ལོ་རྒྱུས་དུ་མ་ཡོད་པ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་།
ཐར་བའི་གོ་འཕང་སྐྱབས་པ་ལ་སྐྱབས་དགོན་མཚོག་གསུམ་ག་ངེས་པར་
ཚང་དགོས་ཏེ། སྐྱབས་འགོ་བདུན་ཅུ་བ་ལས།

སངས་རྒྱལ་ཚོས་དང་དགོ་འདུན་ནི། །ཐར་བ་འདོད་པ་རྣམས་
ཀྱི་སྐྱབས། །

ཞེས་དང་། དཔེ་ཚོས་འགྲེལ་བ་ལས། རྒྱ་གར་དུ་འགོ་བ་ལ་རང་
དང་འབྲེ་བའི་མི་གསུམ་དགོས་ཟེར་བ་ལྟར། འོ་སྐོལ་ཐར་བའི་བྱང་ཆུབ་
འཚོལ་བ་ལ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱལ་ལ་བརྟེན་དགོས། ལམ་བསྟན་པའི་
ཚོས་ལ་བརྟེན་དགོས། དེ་སྐྱབས་པའི་གོགས་དགོ་འདུན་ལ་བརྟེན་དགོས།
ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དཔེར་ན་ནད་གསོ་བ་ལ་སྨན་དང་སྨན་པ་ནད་

佛陀或菩薩、聲聞任一都可以。譬如眾商人探
取旃檀在海上遇難時，至誠祈禱歸依「富樓那」
尊者，遂從怖畏中獲得解脫。像這樣的公案很
多。然而如果想成辦解脫的果位就必須歸依三
寶缺一不可。如《歸依七十頌》云：

「佛法以及聖僧眾，諸欲解脫之歸處。」

又如《喻法釋》云：「譬如去印度應需三
個同伴。我等尋求解脫大菩提就應該依靠導師
佛，尋求解脫道還須依靠引路的教法及修行其
法的僧伽。就好像療病需要醫生、藥、護士三
者缺一不可。也就是說如果想息滅煩惱證得解

གཡོག་གསུམ་གང་རུང་ལོད་བས་མི་ཚོག་བར་གསུམ་ག་ཚང་
དགོས་བ་ལྟར། ཉོན་མོངས་པའི་ནད་ཞི་བའི་ཐར་པའི་གོ་འཕང་འཐོབ་བ་
ལ། ཐབས་དེ་སྟོན་པའི་སངས་རྒྱས། ཐབས་དངོས་གཞི་ཚོས། དེ་སྐྱབ་
པའི་གྲོགས་དགེ་འདུན་གསུམ་ག་ཚང་དགོས་སོ། །

སྐབས་གསུམ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ནི་རྒྱད་ལྔ་མ་ལས།
འདུས་མ་བྱས་ཤིང་སྦྱན་གྱིས་བྱུབ། །གཞན་གྱི་རྒྱན་གྱིས་
རྟོགས་མིན་པ། །མཁུན་དང་བཅེ་དང་རུས་པར་ལྡན། །དོན་གཉིས་ལྡན་
པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད། །

脫的果位，就得具足，開示方便的佛陀，正方便
的佛法及修法的助伴僧三者。」

三歸依別別的體性是什麼呢？如《寶性
論》云：

「無為任運成，非他緣自證，
佛具悲智力，二利咸堪能。」

這就是講佛具有自他二利等八種殊勝的功德。

ཅེས་རང་དོན་གཞན་དོན་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་། བསམ་མེད་
གཉིས་མེད་རྟོགས་མེད་པ། །དག་གསལ་གཉེན་པོའི་སྤྱོད་གས་ཉིད་
གྱིས། །གང་ཞིག་གང་གི་ཚགས་བྲལ་བ། །བདེན་གཉིས་མཚན་ཉིད་
ཅན་དེ་ཚོས། །ཞེས་འགོག་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་།

རི་ལྷ་རི་སྟེང་ནང་གི་ནི། །ཡེ་ཤེས་གཟིགས་བ་དག་བའི་
སྤྱིར། །སློབ་ལྡན་སྤྱིར་མི་སྟོན་བའི་ཚོགས། །སྤྲོ་མེད་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་
ཉིད། །
ཅེས་རིག་གྲོལ་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྡན་བའི་སློབ་ནས་རིམ་བཞིན་སོ་
སོའི་དོ་བོ་ལེགས་བར་དོས་ཟིན་བ་དགོས་གྱི། །རྟེན་གྲལ་དུ་བཞུགས་
བའི་གསེར་སྐུ་ལྷ་བུར་གོ་བའམ། །མི་མངོན་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ན་

復云：

「無念無二無分別，淨明對治方便性，
能令遠離眾耽執，二諦性相即勝法。」

這是講滅道八種功德。

又云：

「如所盡所有智慧，證知內之清淨慧。
具足無上八功德，勝慧故為不退僧。」

這是講僧伽的明及解脫八種功德，應如次第善
辨三寶各自的體性。至尊「也協堅贊」云：「有
人誤認為日常所供的金佛像或是居住在虛空

བཞུགས་ཡོད་ཟེར་བ་ལྟ་བུས་གར་ཡང་མི་སྲིན་ཞེས་རྗེ་བཙུན་ཡེ་ཤེས་
རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོས་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་སོ་སོར་སྦྱོས་ན་
མང་དོགས་བས་རྒྱད་སྟེང་འགྲེལ་བ་རྣམས་སུ་ཤེས་བར་བྱའོ། །

(3)གཉིས་པ་སྐབས་འགྲོའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་བ་ནི། དེའང་
སྐབས་འགྲོའི་ཚིག་བསྐྱབས་པ་ཅུ་ལ་སྐབས་འགྲོར་མི་འཛོག་གི།
སྐབས་འགྲོའི་དོ་བོ་ནི་བཤ་ཚེན་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་དྲི་ས་ལན་སྟོ་
བཟང་བཞད་པའི་སྐྱོད་བྱངས་ལས།

སྐབས་འགྲོའི་དོ་བོ་ཨི་ཐི་བ། །བདག་ཉིད་ལྷག་པར་འཛིགས་པ་
དང་། །དགོན་མཚོག་སྟོབ་པའི་རུས་ལྡན་དུ། །ཤེས་ལས་བྱུང་བའི་

中的，是其體性，那是因為沒有分清其體性的緣故。」如一一詳講恐文繁故不贅述。詳細的可從《寶性論釋》中瞭解到。

(二) 抉擇歸依義利。

如果只念歸依的言辭這還不能安立為歸依。所謂歸依的體性者誠如「班禪一切智」的《問答善慧妙音》云：

「歸依體性之要義。我等所有大怖畏，唯有三寶具救力，從慧所生之歸依，一切智者汝所說。」

སྐྱབས་འགོ་ལ། །ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་སྤོང་ཉིད་བཞེད། །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། རང་སྐྱབས་བསྐྱེད་ཀྱིས་འཇིགས་པ་ནི་སྐྱབས་འགོ་
གནད་དུ་འགོ་བའི་རྒྱུ་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། སྐྱབས་འགོ་འོ་བོ་
དངོས་གཞི་དགོན་མཚོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ལེགས་པར་ཤེས་ནས་
ཡིད་ཆེས་གྱི་ཤེས་རབ་དང་དད་བ་སོགས་ལ་འཇོག་དགོས་པའི་ཚུལ།
ཀུན་མཐུན་འཇམ་དབྱེད་བཞེད་པས། དགོན་མཚོག་གསུམ་གྱི་བྱེད་
པར་དང་ཡོན་ཏན་ཤེས་པ་དང་ཁས་སྐྱོང་སོགས་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་
རབ་གཙོ་བོར་ཅི་རིགས་དེ་སྐྱབས་འགོ་འོ་བོ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་
ལ།

ལམ་རིན་ཆེན་མོ་ལས་ཀྱང་། ཇི་ཅམ་གྱིས་སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་

自己怖畏痛苦，雖然是引生歸依的主因。而歸依之正體性。還需要很好詳細地瞭解三寶的功德之後，進而生起勝解的智慧與信心等。全知嘉木樣協巴云：「了知三寶的差別、功德以及誓受等所攝之主次智慧，即是歸依之體性。」

這在《菩提道次第廣論》中引《攝分》分四：(一)、了知三寶功德。(二)、了知三寶差別。(三)、誓受三歸。(四)、不歸依外道。

ཚུལ་ནི། བསྐྱུ་བ་ནས་གསུངས་པ་བཞི་སྟེ། ཡོན་ཏན་ཤེས་པ་དང་། བྱང་
པར་ཤེས་པ་དང་། ཁས་ལྷངས་པ་དང་། གཞན་དུ་མི་སྣ་བས་སྐྱབས་སུ་
སོང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་དེ་ནམས་ཀྱི་དོན་ཅུང་
ཟད་བསྐྱུས་ཏེ་བརྗོད་པ་ལ་བཞི་ལས།

དང་པོ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི་སྐྱེ་མཚན་དཔེས་སྤྱོད་ཤིང་
མཐོང་ན་མི་མ་བུ་ན་མེད་པ་སྟེ། དཔེ་ལ་བསྟོད་པ་ལས།

ཁྱོད་སྐྱེ་མཚན་གྱིས་སྤྱོད་གུར་བ། །མངོས་གུར་མིག་གི་བདུད་
ཅི་ནི། །སྤྱོད་མེད་སྟོན་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ། །སྐར་མའི་ཚོགས་ཀྱིས་སྤྱོད་
པ་འདྲ། །

ཞེས་སོགས་ལྟར་མཚན་དང་དཔེ་བྱང་གྱིས་བརྒྱན་ཅིང་། ཉོན་མོངས་

(一)、了知三寶之功德。

初講佛的相好身德。相好莊嚴見無違逆。

如《喻贊》云：

「佛身妙相好，美淨眼甘露，

如無雲秋空，群星作嚴綴。」

這些是讚頌佛的相好莊嚴，沒有煩惱，知願處

智的功德。《現觀莊嚴論》云：「雖然僅僅是見

到了佛的相好身，也能隨即息滅煩惱而播下解

མེད་པ་དང་སློན་གནས་མཁུན་པའི་བྱེད་པ་མངོན་ཉོག་སྐྱབ་ལས་
གསུངས་པ་བཞིན་སྐྱུ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་ཞི་ཞིང་ཐར་པའི་
ས་ཐོན་བསྐྱུན་བ་སྟེ། མདོ་ལས་ཀྱང་། ཚོས་ཀྱི་སྐྱུས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བས་ན་
མཐོང་བས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱེད་དོ། །ཐོས་པ་དང་རེག་
བས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་།
རྒྱལ་དབང་དུ་བྱས་ན་མདོ་སྡེ་བསྐྱུ་བཟང་དང་དབྱུ་མ་རིན་ཆེན་འབྲེང་
བ་ལ་སོགས་སུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་འགྲུང་ཁྱད་མཐའ་ཡས་པ་གསུངས་
སོ། །

གསུང་གི་ཡོན་ཏན་ནི་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ཅུ་འགྲེལ་དང་ས་སྡེ་དབྱུ་མ་
སྡེང་པོ་སོགས་སུ་འབྱུང་བ་སྟེ་གསུང་དབྱུངས་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུའི་

脫的種子。」經中云：「以法身周遍故，若能
見到佛身也可成辦有情利益，於彼如來或聞、
或觸悉具利樂。」從因上來說《賢劫經》及《中
觀寶曼論》等經論中云：「其具有無量增上殊
勝福德。」

佛語的功德。如《經莊嚴論及注》、《瑜伽
師地論》、《中觀心論》等經論中講：「六十支
音的各種殊勝功德。」主要者如《諦者品》中
云：

ལྷན་པར་རྣམས་དང་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ནི་བདེན་པ་བོདི་ལེ་ལྷུ་ལས།

འདི་ལྷན་སེམས་ཅན་གྱི་སྣང་ས་པའི་ཚིག། མང་བོ་དག་
གིས་དུས་གཅིག་ལྷུ་ལྷུས་ན། །སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་བྱུགས་
ཚུད་ནས། །གསུང་དབྱངས་གཅིག་གིས་སོ་སོར་ལན་གྲང་
འདེབས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷན་གསུང་དབྱངས་གཅིག་གི་སྐོ་ནས་
གྲང་ནམ་མཁའི་མཐའ་གྲས་པའི་སེམས་ཅན་ཚོས་པ་ཐ་དད་པ་རྣམས་
ཀྱི་ཐེ་ཚོམ་དང་ཚོངས་པའི་བྱ་བ་བཅད་དེ་གང་ལ་གང་འཚོམས་ཀྱི་ཡང་
དག་པའི་རྟོགས་པ་སྐྱེད་ལུས་པ་ནི་གཞན་དོན་སྐྱབ་པའི་སྐོ་མཚོག་ཏུ་
གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །

「眾生一時異語祈，佛心瞬間即了知，

復以一音宣妙法，有情各各隨類解。」

佛雖然以一音宣演妙法，但是盡虛空際的有情勝解各異，斷除了懷疑及愚昧網，生起了相對的證解，是為成辦利他的勝門。

佛意的功德。佛陀具足二諦雙運，剎那無

阻礙究竟現證如所有智和盡所有智。能仁為大

ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བདེན་གཉིས་རེས་འཛོག་ཏུ་མ་སོང་བར་རྗེ་
ལྷ་རྗེ་སྟོན་གྱི་རྣམ་པ་མཐའ་དག་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་ཅིག་ཅར་
མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་མཁྱེན་པ་དང་། ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོའི་
གཞན་དབང་དུ་གྱུར་ཏེ་དུས་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་འགོ་བ་ཀུན་ལ་སུ་
བཞིན་དུ་དགོངས་ཤིང་། དེའི་དབང་གིས་འཕྲིན་ལས་རྩལ་བྱེད་ཀྱང་
དུས་ལས་ཡོལ་བ་མེད་པར་གསུལ་བྱ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་གསལ་རྒྱལ་
གྱི་སུ་མོ་དོ་རྗེ་མའི་ལོ་རྒྱུས་མདོ་མཛུངས་སྟོན་སོགས་ལས་འབྱུང་བ་
ལྟར་རོ། །

ད་ལྟ་རང་ཅག་འཁོར་བར་སྦྱང་སྟེ་སྤྱད་བསྐྱེད་དུ་མས་ཞོན་པ་
འདིའང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མ་དགོངས་པ་མིན་ཀྱང་དེས་སྟོབ་པ་ལ་རྒྱ་

悲所縛無間相續故，視有情如獨子。以大悲力
故度生事業無間。引導所化如《賢愚經》中之
波斯匿王的女兒「金剛女的公案」中詳有講敘。

現前，我們墮入輪迴飽受眾多痛苦逼迫，
並不是佛陀不憶念我們，而是佛陀想救護我們
的話也得具備二種因素。像這樣沒得攝護也是
自己沒有成辦這個內因所至。

《贊應贊》云：「汝真實成辦，外支等諸

རྒྱུ་ལྡན་ཉི་ག་འདྲོ་མ་དགོས་པ་ལ་རྒྱ་རང་གིས་མ་བསྐྱབས་པས་ལན་པ་
ཡིན་ཏེ།

བསྐྱབས་འོས་བསྐྱབས་བསྟོད་ལས།

སྤྱི་ཡི་ཡན་ལག་སྟོབས་ཀུན་ནི། །སྟོང་གིས་ཡང་དག་བསྐྱབས་
ལགས་ཏེ། །ནང་གི་སྟོབས་དག་མ་ཚང་བས། །སྤྱིས་པ་རྣམས་ནི་
སྐྱབས་བསྐྱེད་བསྟེན། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་།

ཐུག་སྤྱི་བྱང་བསྟན་དུ་ཉི་མ་མི་འཆར་བ་དང་དཔུས་ལོང་གིས་
ཉི་ལོད་མི་མཐོང་བ་ཉི་མ་ལ་ལོད་མེད་པས་ལན་པ་མ་ཡིན་པར་རང་རང་
གི་སྟོན་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལེགས་པར་གོ་ན་ཚོས་ཕྱང་བརྒྱད་ཁྱི་

力，

若內力未具，凡愚自苦惱。」

就好像石窟朝北日光照射不到，盲人自己

看不到陽光就說沒光，一樣這也是自身的過失。

我們應該很好的瞭解佛陀的種種殊勝功

德，通過八萬四千法蘊所有經論，知道佛陀的

功德有的是從體性上來詮釋，有的是從因上來

詮釋的，有的是從果上來詮釋的，所以應該理

བཞི་སྟོང་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེའི་ཡོན་ཏན་ལས་
ནི་ངོ་བོའི་སྐོན་ས་བརྗོད། ལ་ལས་རྒྱ། ལ་ལས་འབྲས་བུའི་སྐོན་ས་
བརྗོད་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་འབའ་ཞིག་ཏུ་གོ་བར་འགྱུར་ཏེ།

སྟོན་ངོ་བོ་ཆེན་པོས་ཀྱང་བོད་ན་མེད་རྒྱད་མང་པོ་བཟུ་རྒྱ་མེད་
པས་བའི་དད་པ་ཉམས་སོང་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། མདོ་སྡེ་རི་ཚམ་མང་
དུ་བཟུས་པ་བཞིན་དད་པ་རྒྱས་པའི་དོན་ཡིན་ལོ། །

མདོར་ན་སངས་རྒྱས་བཅོས་ལྡན་འདས་དེ་རང་ཉིད་འཇིགས་པ་
ཐམས་ཅད་ལས་ནི་གྲོ་ལ། གཞན་འཇིགས་པ་ལས་སྐོལ་བའི་ཐབས་ལ་

解都是佛的傳記。

阿底峽尊者曾經這樣說：「在藏地，由於沒有可多看的經續，我的信心有所退弱。」這就是在講多看經論就能獲得增長信心之義。

總之，應需了知佛陀具有：自己已從一切怖畏當中解脫、善巧解脫他者怖畏的方便、於諸有情無緣大悲住平等捨、有益無益均作饒益事等四種差別，以及悲、智、力等殊勝功德，通過這些方面來了知堪能歸依的因相。諸聰慧

ནི་མཁམས། གུན་ལ་སྤྱགས་ཇི་ཆེན་པོ་ཉི་རིང་མེད་པར་ནི་འདྲུག། པན་
བཏགས་པ་དང་མ་བཏགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་མཛད་པ་སྟེ་བྱང་པར་
བཞིའམ། མཁེན་བཙེ་རུས་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་སྐྱབས་སུ་འོས་པའི་རྒྱ་
མཚན་ཤེས་དགོས་ལ། རྣམ་དཔྱོད་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་
ལས་སྤྱགས་འབྱུང་སྤྱགས་སྟོན་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྟོན་པ་ཚད་མའི་
སྟེས་བྱུང་སྐྱབ་ཚུལ་སོགས་རྒྱ་ཆེར་བསམ་སྟེ་ངེས་པ་གཏིང་ཚུགས་
པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཤེས་ན་དེ་ཆོས་ཀྱི་མཐུ་ལས་
འབྱུང་པར་ཤེས་ནས་ཆོས་ལ་གུས་པ་སྐྱེ་ཞིང་། ཆོས་དེ་ཚུལ་བཞིན་དུ་
སྐྱབ་པ་པོ་དགོ་འདུན་ཡིན་པས་དགོ་འདུན་ལའང་གུས་པར་འགྱུར་རོ། །

者，從《釋量論》中以順逆二門將佛安立為具
量士夫。應廣作思維獲得決定。

如若瞭解佛陀所有的功德，都是依於勝法
而出生，不僅要對勝法生恭敬心，而能夠如理
依教修行的人就是僧伽，所以對僧伽也應生恭
敬心。

(二)、了知三寶之差別。

གཉིས་པ་བྱང་པར་ཤེས་པ་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་རེ་རེ་
 ལའང་ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་པས་གང་རུང་རེ་ཁོ་ནར་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་
 ཆོག་གམ་སྣམ་ན་དེས་མི་ཆོག་སྟེ། གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་འགྱུར་ཚུལ་གྱི་
 སོགས་ཆོས་མི་འདྲ་བ་མེད་མི་རུང་རེ་སོ་སོར་ཡོད་དོ་ཞེས་གོ་བའི་
 ཕྱིར་བྱང་པར་འདི་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའང་རྒྱད་ཟླ་མ་ལས།
 ལྷོན་པ་བསྟན་པ་བསྐྱབ་དོན་གྱི། །ཐེག་པ་གསུམ་དང་བྱེད་
 གསུམ་ལ། །མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་བྱས་ནས། །སྐྱབས་གསུམ་རྣམས་
 པར་བཞག་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་།
 དེའི་དོན་ཁ་བསྐྱངས་ཏེ་བསྟུ་བར། མཚན་ཉིད། འཕྲིན་ལས།

雖然三寶各具無量功德。但若只歸依其中
 的一寶卻是不足的。應知成辦有義情義利的法
 門各別，為了知故說此差別。如《寶性論》云：

「導師教及學，三乘及三行，
 以勝解增上，安立為三歸。」

於此《攝分》補充其義云有：「性相差別、
 事業差別、勝解差別、修行差別、隨念差別、
 福德增盛差別等六種差別。」詳從《道次第廣

མོས་པ། སྐྱབ་པ། རྗེས་སུ་དྲན་པ། བསོད་ནམས་འཕེལ་བ་ལས་གྱུར་
བའི་བྱང་པར་དུག་གསུངས་པ་རྣམས་ལམ་རིམ་ལས་ཤེས་བར་གྱུ་ལོ། །

གསུམ་པ་ཁས་ལེན་པ་ནི། དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་ཡོན་ཏན་
དང་བྱང་པར་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་པར་ཤེས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར། དེ་ལྟར་ཤེས་
པ་ན་སྤོན་པ་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་པའི་ནད་པ་ཉམ་ཐག་བཞིན་
དེང་གི་མགོན་སྐྱབས་སུ་འཛིན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དེང་སངས་རྒྱས་
ནི་རང་ལ་སྐྱབས་སྟོན་པ་པོར་འཛིན། ཚོས་ནི་སྐྱབས་དངོས་སུ་འཛིན།
དགེ་འདུན་ནི་སྐྱབས་སྐྱབ་པའི་ལྷ་གྲོགས་སུ་འཛིན་པ་ཡིན་ལོ། །

བཞི་པ་གཞན་དུ་མི་སྐྱབ་པ་ནི། སྐྱབས་སུ་བཟུང་བ་དེང་མཐའ་

論》可知。

(三)、誓受三歸。

不僅要瞭解三寶的功德與差別，瞭解之後
就好比是羸弱病人見到大醫師，即持此醫師作
為自己的救怙主。同樣應將佛持為可歸依教示
的導師，法持為歸依正救護，僧眾持為歸依修
行的道伴。

(四)、不歸依外道。

གཅིག་ཏུ་དགོན་མཚོག་གསུམ་ཁོ་ན་ལ་སྐྱབས་སུ་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི།
སྤྱི་ལོ་གསུམ་པའི་སྟོན་པ་སོགས་སྐྱབས་གཞན་དང་གཉིས་འཛིན་མི་བྱེད་
བ་སྟེ། བྱེད་པར་འཕགས་བསྟོན་ལས།

བདག་ནི་སྟོན་པ་གཞན་སྤངས་ནས། །བཙམ་ལྡན་བྱོན་ལ་
སྐྱབས་སུ་མཚོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱད་དུ་ཞེན་བྱོན། །སྟོན་མི་མངའ་ལ་ཡོན་ཏན་
ལྡན། །ཞེས་དང་།

སྤྱི་ལོ་གསུམ་གཞན་གྱི་གཞུང་ལུགས་ལ། །དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་རྣམ་
བསམས་པ། །དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་མགོན་བྱོན་ལ། །བདག་གི་སེམས་འདི་དད་
བར་གྱུར། །དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་མིན་པའི། །གྲུབ་མཐའི་སྟོན་གྱིས་
བརྒྱལ་སེམས་ལྡན། །བསམས་རྣལ་རྒྱལ་གྱིས་སྟོན་མེད་པའི། །སྟོན་
པ་བྱོན་གྱང་མི་མཐོང་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

歸依三寶以後應作為唯一歸依處，再不歸
依外道師等。如《殊勝贊》中云：

「我歸依世尊，不歸依外道，
何故歸依佛，佛無過具德。」

復云：

「於外道師等，數數比較已，
於怙主世尊，我心生信仰。
餘非一切智，以宗過染心，
諸意被染故，不見無垢尊。」

སྟོན་པ་དང་བསྟན་པ་གཞན་གྱི་སྟོན་མཐོང་ནས་རྒྱུ་བ་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་
ཞིག་མེད་པར་ཐམས་ཅད་ལ་དག་སྦྱང་སྦྱོང་བའི་ཐོབ་སྤྱེད་པ་ནི་རང་གི་
སྟོན་པ་ལ་སློ་མ་ཁེལ་གཏོང་ཡོན་ཏེ་མ་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ན་བྱུང་བར་འདི་བཞིས་སྡེ་མ་སྡེ་མལ་ཞི་བ་ཆ་འདོན་
ཚུལ་ཤེས་ན་གོ་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་ལོ། །འདི་དག་ནི་སྐྱབས་འགོ་ཐམས་ཅད་
ལ་མེད་མི་རུང་གི་བྱུང་བར་ཡིན་ཞིང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱབས་འགོར་
འགྲུང་བ་ལ་དེའི་སྤྱིང་དུ་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས།

ཀུན་ཏུ་འགོ་དང་ཁས་ལེན་རྟོགས་དང་ཐེལ་གཞོན་བར། །དབྱེ་
བའི་རང་བཞིན་དོན་རྣམས་བཞི་ཡི་བྱུང་བར་གྱིས། །ཐེག་པ་མཆོག་

如果說見到外道師及其教法的過失仍然依止
不背棄，而把一切都修為淨相的人（指外道師
教等），這是因為沒有見到自己導師（佛陀）
的功德，未生信受的緣故。

依四種差別詳細抉擇前面的事理，可增進
理解是非常重要的。這些道理是諸歸依中不能
沒有的差別，轉入大乘的歸依也在此之上。如

《經莊嚴論》云：

「遍行誓受修證摧伏等，

類別自性四種差別具。

མྱེར་སྐྱབས་རབ་སོང་བ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ཉིད་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་རྣམས་
ཀྱི་མཚོག་ཅེས་བྲ། །ཞེས་མདོར་བསྟན་ཅིང་། གང་ཞེག་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་བསྐྱལ་བར་ཞུགས་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་
བཤད་པའི་བྱད་པར་རྣམས་ཚང་དགོས་སོ། །

མདོར་ན་སྐྱབས་འགྲོའི་གདམས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་གཤམ་ཆེ་བ་
དང་། རྐྱེས་སུ་མཚོག་འབྲིང་དམན་པ་གང་ཡིན་ཀྱང་རང་གི་སློ་ཚོད་དང་
འཚམ་པར་བྱར་ཡོད་ཅིང་། སོ་སོའི་ཉམས་ལེན་ཐམས་ཅད་སྐྱབས་
འགྲོའི་ཁོངས་སུ་བསྐྱུས་ནས་བྱས་ཚོག་པའི་མན་ངག་བྱད་པར་ཅན་
ཡིན་ཏེ། གཞུང་ལུགས་ལ་མ་སྐྱུངས་པའི་ཐ་མལ་བ་རྣམས་ཀྱང་མཚོག་
གསུམ་བསྐྱུ་བ་མེད་པར་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་

為勝乘故是最極歸依，
諸歸依中此即勝歸依。」

此為略義，並應具備「為一切眾生趣入解
脫……等」廣說的諸種差別。

總之，歸依的教授對一切都很重要，無論
是上士、中士、下士等任何士夫都有各自相應
的修法，而且所有的修法都可攝在歸依裡修
持，是不共的教授。因為一般沒有修習經論的
常人，若能深生信仰眾聖哲所說三寶是真實殊
勝的歸處後，即便出生任何苦樂都作意祈請

བྱས་ནས་སྐྱིད་སྤྲུག་ཅི་བྱུང་ཡང་མཁུང་མཁུང་སྤྲུལ་པ་བྱས་ན་སྐྱབས་
སྤྲུལ་འགོ་ཚུལ་ཞིག་ཡིན་ན་དེར་ཡང་པན་ཡོན་ཆེ་སྟེ། རྒྱུད་རྟོག་པ་
གསུམ་པ་ལས།

ཡང་ན་སྐྱབས་པོ་དད་པ་བཏུན། །དེ་ལ་སྦྱོར་བའི་དངོས་བྱུབ་
ཉེ། །གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

སྐྱེས་བུ་ཚུང་དུའི་ལམ་ལ་སློབ་སྦྱང་བ་ནམས་ནི་མི་ཉག་པ་དང་
ངན་འགོའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་བསམ་པས་རྒྱ་བྱས་དངོས་གཞི་དཀོན་མཆོག་
གསུམ་ལ་སྐྱབས་སྤྲུལ་འགོ་ཞིང་དེའི་བསྐྱབས་བྱ་ལས་འབྲས་ཀྱི་སྒྲུང་དོར་
ལ་འབད་ན་ཚུང་དུའི་ཚོས་སྐྱོར་ཐམས་ཅད་དེར་འདུ། འབྲིང་གིས་
འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་བསམ་པའི་ངེས་འབྱུང་གིས་རྒྱ་བྱས་ཏེ་སྟོན་པ་

「上師三寶您知」。將一切苦樂都託付給三寶。這也是一個歸依法門，具有非常大的利益。《三觀察續》中云：

「雖愚信堅固，彼修悉地速。」

下士道的行人主要以思維無常惡趣痛苦為因，歸依三寶為正行，精進此學處業果的取捨，這些修法也都攝在歸依裡。中士道的行人主要思維輪迴痛苦生出離心為因，隨行導師佛修學三學，這些也攝在歸依時裡。上士道的行

སངས་རྒྱལ་གྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས་ནས་ལམ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་སློབ་
དགོས་པས་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱབས་འགྲོའི་ཁོངས་སུ་འདུ། སྐྱེས་བུ་
ཆེན་པོ་རྣམས་ནི་པར་སྤྱོད་བསྐྱེད་པ་ལས།

སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྤྱིང་བཅེ་ཞིང་། །བདེ་གཤེགས་ཡོན་ཏན་
ཐོབ་མོས་ན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ། །མདོར་བསྐྱེད་
སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཡིན། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་སྤྱོད་ཀྱི་ཆོས། །བདག་
དོན་མ་ཡིན་གཞན་དོན་དུ། །སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་བྱེད་ན། །ཆོས་ལ་
སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཡིན། །

ཞེས་སོགས་ལྟར་སྤྱིང་རྗེས་ཡིད་བསྐྱོད་དེ་གཞན་དོན་དུ་རང་གི་འབྲས་
སྐྱབས་སུ་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱལ་དེ་ཉིད་གཙོ་བོར་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་།
དེའི་རྒྱུད་ཐབས་ཤེས་བྱུང་དུ་འདུག་པའི་རྒྱལ་སྐྱེས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་

人如《攝般若頌》中云：

「於悲憫有情，願獲善逝德，
於一切如來，我虔信歸依。
菩提勝妙法，能具大悲行，
修他利非自，歸依無上法。」

這就是講以大悲意樂為利益有情，自己修學以
果歸依為主要利樂，受學方便智慧雙運的佛子
行。這裡也一樣攝在歸依裡。

བ་ཡིན་པས་དེའང་སྐྱབས་འགོའི་ཁོངས་སུ་འདུ།

གསང་སྔགས་དོ་མེ་ཐེག་པའི་སྐབས་སངས་རྒྱས་འབྲས་སྐབས་
སུ་བརྩུང་བ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་མི་ཚོག་པར་དེ་ལ་ད་ལྟ་ན་སངས་རྒྱས་
བཞག་སྟེ་འབྲས་བུ་ལམ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བསྐོམ་ཞིང་མཚན་བཅས་
མཚན་མེད་རིམ་གཉིས་སོགས་ཀྱི་ཆེས་ལ་སློབ་པ་དང་། དགོ་འདུན་
ཡང་དཔའ་བོ་མཁའ་འགོ་རྣམས་ལོ་ཉའི་གོགས་སུ་བསྟེན་ཅིང་ཚོས་སྤང་
རྣམས་ཀྱིས་འཕྲིན་ལས་སྐྱབ་པ་དང་། རང་གིས་ཀྱང་འཕྲིན་ལས་བཞིའི་
སྟོན་ས་གཞན་དོན་མཁའ་ཁྱབ་ཏུ་བསྐྱབ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ད་ལྟ་
ནས་བསྐྱིགས་པ་ཡིན་པས་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱབས་འགོའི་ཉམས་ལེན་
ལས་མ་འདས་ཤིང་།

在密宗金剛乘中，僅受佛果歸依尚不圓
滿，還要從現前安立我慢自成本尊佛等，以果
為道用之理而修持有相瑜伽無相瑜伽和二次
第法。於僧伽，在密乘裡也有依勇士空行作為
使伴，依眾護法也能成辦事業。我們從現時起
以四事業聚集修行遍虛空利他的緣起，這一切
都不可能逾越歸依之所括。

མདོར་ན་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་བཅས་ཅད་སྐབས་འགྲོའི་
ཚོས་སྐོར་དུ་གཏོགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་ལྔ་དང་རྗེ་ཀ་ལས། སྐབས་འགྲོ་
འདི་ལ་གོ་བ་ལེགས་པར་ཆགས་ན་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་
བཅས་པ་མ་ལུས་པ་སྐབས་འགྲོ་བཅས་པའི་ཡན་ལག་རྒྱ་ཤེས་པར་
འགྲུང་རོ། །ཞེས་གསུངས་བའི་སྤྱིར། དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཉེ་རིང་
མཛད་པ་མིན་ཡང་རང་རང་གིས་སྐབས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་རྒྱ་ཆེ་ཚུང་གི་
དབང་གིས་གནས་སྐབས་ཀྱི་འཛིགས་པ་སྤྲན་ཚེགས་དང་རན་སོང་
འཁོར་བ་སོགས་ལས་སྐྱོབ་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་དུ་མ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། མདོ་
ཕྱི་རྒྱན་ལས།

འཆོ་བ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་དང་། །རན་སོང་དང་ནི་ཐབས་མིན་

總之，教證二法沒有不包括在歸依裡的。

如甲曹傑所著《寶性論釋》中云：「如果善能
了知歸依並能善住歸依，就能通達佛經釋論等
無餘攝為歸依的支分。」佛於眾生無有親疏等
施利樂，完全是取決於各自歸依事理的大小來
決定的，因此產生了救護暫時的怖畏及救護輪
迴惡趣痛苦等多種次第。如《經莊嚴論》中云：

「諸惡趣損惱，非一切方便，

壞聚劣乘種，歸護最殊勝。」

དང་། །འཛིག་ཚོགས་ཐེག་པ་དམན་པ་ལས། །སྐྱོབ་སྒྲིབ་སྐྱབས་ཀྱི་དམ་
བཤོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

(3)གསུམ་པ་དེ་ཇི་ལྟར་ལག་རྒྱ་ལེན་པའི་ཚུལ་དངོས་ནི། རོ་
བོ་གསེར་གླིང་པའི་རྣམ་ཐར་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་གནས་ཁད་བྱི་དོར་
ལེགས་པར་བྱས། ས་གཞིར་མེ་ཉོག་སིལ་མ་དགལ། ཇི་ཞེས་པའི་ཚུས་
ཆག་ཆག་གདབ། ལྷགས་བཟང་པོ་ལ་བསྟན་པའི་བདག་པོས་གཙོ་བྱས་
པའི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐུ་བརྟན་གྱིས་འབྱུང་ཅི་རིགས་
སོགས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་གང་འབྱོར་བཤམ། དེ་དག་གི་མདུན་
དུ་ཇི་ལྟར་འབྱོར་པའི་མཚོན་པ་རྣམས་གཡོ་མེད་ཅིང་བཀོད་པ་ལེགས་

三、正受三歸。

如《金州大師傳》中所說的那樣，應該打掃住處，在淨地上撒滿雜色妙美鮮花，用殊妙香水撒淨。在平臺上面陳設以教主釋尊為首的佛菩薩像，或畫像塑像都可以。身語意的所依圓滿呈列後，在佛像前，擺設上無諂真實豐盛的供品。極具善妙莊嚴清淨。在安樂墊上如法

བར་མཛེས་པ་གཙང་སྐྱོན་པ་བཤམ། བདེ་བའི་སྒྲོན་ལ་སྦྱོང་ལམ་
ཚུལ་མ་སྤུན་གྱིས་འཁོད་དེ་རང་རྒྱུད་ལ་བརྟུག་ནས།

ད་དེས་མི་ལུས་ཐོབ་ཀྱང་སྒོ་བདེ་བའི་གདེང་ཚད་སེམས་ལ་
འཛིན་རྒྱ་ཅིའང་མ་བྱས། ཉེས་ལྷུང་སྒོ་དུ་མ་ནས་བསགས་པ་ནི་མཐའ་
ཡས་བས་ནམ་དུགས་གྱི་རྒྱ་བ་འདི་འགག་མ་ཐག་ངན་སོང་དུ་ལྷུང་བ་
ལས་འོས་མི་འདུག་ཅིང་། དེར་སྦྱེས་ན་སྤྱད་བསྐྱེད་བཟོད་སྤྲུགས་མེད་
བའི་ཚུལ་བསམ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་འཛིགས་ཤིང་སྤྲུག་པ་དང་། དེ་ནས་རང་གི་
གཡས་སུ་ཕ། གཡོན་དུ་མ། མཐའ་སྒོར་དུ་རིགས་དུག་གི་སེམས་ཅན་
མཐའ་ཡས་བས་བསྐྱོར་བ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཛིན་ཅན་གྱི་མ་ཤིན་ཏུ་
ཡིན་ཚུལ་དང་རང་ཉམས་ལ་དབག་བའི་སྦྱིང་རྗེ་ཤྲུགས་འག་པོ་བསྦྱེད་

威儀而坐，觀察自己的心續如理思維。

這一次我們雖然獲得暇滿人身，根本就沒
有成辦安樂的信念，由多門所聚造的罪墮無量
無邊，所以什麼時候一息不接決定墮入惡趣難
能悅意。憶念生於惡趣難以堪忍的痛苦而生起
大怖畏，（尋求救護歸處）。之後，觀想自己右
邊為父親，左邊為母親，周匝圍繞著無數六道
有情。所有眾生都是有恩于自己的慈母，從自
己內心真實生起猛利大悲，為獲得圓滿有情利

དེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་
པར་འདོད་པའི་དགེ་སེམས་ཁྱད་པར་ཅན་དེའི་ངང་ནས་སྐྱབས་ལུལ་
གསལ་གདབ་པ་ནི།

རང་གི་མདུན་གྱི་ཐད་རང་གི་ནམ་མཁའི་གནས་སུ་སེང་གེ་ཚེན་
པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བཏེགས་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་བྲི་མཐོ་ཞིང་ཡངས་པའི་སྒྲིང་
ཁར་སྐྱ་ཚོགས་པད་ཟླ་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་གདན་ལ་ངོ་བོ་རང་གི་
དྲིན་ཅན་ཅུ་བའི་སྐྱ་མ་ཡིན་པ་ལ་རྣམ་པ་རྒྱལ་བ་ཤུག་ཐུབ་པ་སྐྱ་མདོག་
གསེར་བཙོ་མ་ལྷ་བུ་གཙུག་གཏོར་དང་ལྡན་པ། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་
གཉིས་ཀྱི་གཡས་ས་གཞོན་དང་གཡོན་མཉམ་གཞག་གི་སྒྲིང་ན་བདུད་
ཅིས་གང་བའི་ལྷང་བཟེད་བསྐྱམས་པ། སྐྱ་ལ་ཚོས་གོས་གསུམ་མཛེས་

樂的佛果，以勝菩提心而祈請歸依境。

復觀想自己面前的虛空中，八大獅子捧起
的妙高寬廣的大寶座上，在雜色蓮華，日月輪
墊上，安住著自己的具恩根本上師。相為「釋
迦能仁」身金黃色，具妙頂髻一面二臂，右手
持降伏印，左手等持印上托著注滿甘露的鉢
盂，以三法衣莊嚴美飾，金剛趺跏安住在光明
中。「金剛持佛」安住在彼心間，其心間藍色

པར་གསོལ་བ། འོད་ཀྱི་ཕུང་བོའི་དཀྱིལ་ན་ཞབས་རྗེ་རྗེའི་སྐྱེལ་གྱུང་
གིས་བཞུགས་པ། དེའི་ཐུགས་ཀར་རྒྱལ་བ་རྗེ་རྗེ་འཆང་། དེའི་ཐུགས་
ཀར་རྗེ་ཡི་ག་སྟོན་པོ་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ། ཐུབ་དབང་གི་རྒྱ་བའོས་ཀྱི་སྟེང་
དུ་སེང་གི་པད་ལྷན་ཉི་མའི་གདན་ལ་རྒྱལ་བ་རྗེ་རྗེ་འཆང་ལ་ཉམས་ལེན་
བྱིན་རྒྱལ་བ་བརྒྱད་བའི་སྐྱ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ནས་བཞུགས་པ།
གཡས་ཕྱོགས་སུ་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་ལ་རྒྱ་ཚེན་སྟོན་བརྒྱད་ཀྱི་སྐྱ་མ་
རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ནས་བཞུགས་པ། གཡོན་ཕྱོགས་སུ་རྗེ་བཙུན་
འཇམ་དབྱངས་ལ་ཟབ་མོ་ལྷ་བརྒྱད་ཀྱི་སྐྱ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ནས་
བཞུགས་པ། མདུན་དུ་བྱིན་ཅན་ཅ་བའི་སྐྱ་མ་ལ་ཚོས་འབྲེལ་ཡོད་པའི་
སྐྱ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ནས་བཞུགས་པ། དེ་དག་གི་མཐའ་སྐྱོར་དུ་ཡི་
དམ་སངས་རྒྱལ་བྱང་སེམས་དབང་བོ་དབང་མོ་བསྟན་སྲུང་ཡེ་ཤེས་

「吽」字放光，能仁後上方「金剛持佛」安坐于獅子蓮華日月寶座上。在他的周匝修行加持傳承的上師圍繞而坐，右邊以「至尊彌勒」為首的廣行派傳承上師圍繞而坐，左邊以「文殊菩薩」為首的深觀派諸傳承上師圍繞而坐。面前以具恩根本上師為首諸有法緣關係的上師圍繞而坐。在他們的周圍，上師本尊佛菩薩勇士空行護法眾等圍繞而坐。在他們各自的面前莊嚴圓滿的經案上面安放著各自所講的勝法光明為體的經函，其外調伏各類眾生的化身，不可思議周遍十方。全都歡喜慈祥地護念著自

སའི་ཚོགས་རྣམས་གྱིས་བསྐྱོར་ནས་བཞུགས་པ། དེ་དག་རང་རང་གི་
མདུན་ན་གདན་ཁྲི་ལུན་ཚོགས་ལ་རང་རང་གིས་གསུངས་བའི་ལུང་གི་
ཚོས་རྣམས་འོད་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཕོ་ཉིདེ་རྣམ་པར་ཡོད་པ། དེ་
དག་གི་སྤྱི་རོལ་ཏུ་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་སྦྱེལ་བའི་བཀོད་པ་བསམ་
གྱིས་མི་ཁྲབ་པ་སྟོགས་བཅུར་འགྲོ་བ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་ཉིད་ལ་
དགྲེས་བའི་ཉམས་དང་བཅས་ཉེ་བཞུགས་པར་བསམ། རང་དང་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཁོར་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ལ་འཇིགས་པ་དང་
དཀོན་མཚོག་གི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བའི་སྣོན་ས་མགྲིན་གཅིག་ཏུ་སྦྱབས་
འགོ་བྱེད་པར་བསམས་ཉེ།

སྟོགས་བཅུ་དུས་གསུམ་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་

己。思維自己和一切有情都同樣的畏懼輪迴的
痛苦，見到了三寶的功德後都同時思念歸依三
寶。

歸依十方三世一切如來身語意之功德、歸

ཀྱི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་བ་
ཚོས་ཀྱི་ཡུང་པོ་སྣོང་ཐག་བརྒྱད་ཅུ་ཅུ་བཞིའི་འབྲུང་གནས། འཕགས་
པའི་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མངའ་བདག། རིན་ཅན་ཅུ་བ་དང་བརྒྱད་
པར་བཅས་པའི་དཔལ་ལྷན་གྲྭ་མ་དམ་བ་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་
མཆིའོ། །ཞེས་དང་། གླ་མ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་ལན་གང་མང་
བརྗོད་ཅིང་གསལ་བ་ཤུགས་དྲག་ཏུ་བཏབ་བས། གླ་མ་ཐུབ་པའི་དབང་
པོ་དང་དངོས་བརྒྱད་ཀྱི་གླ་མ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་ལས་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་བབས།
རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྷུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་
ཉེས་ལྷུང་སྡིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་དང་། རྩད་པར་དུ་གླ་མའི་སྐྱེ་ལ་བསྡོམ་
གསུང་བཅག་པ་ཐུགས་དགྲུག་པ་ལ་སོགས་པ་གླ་མ་ལ་བརྟེན་པའི་ཉེས་
པ་ཐམས་ཅད་དག། ལྷུས་དྲངས་གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར།

依所有事業為體、八萬四千勝法之生處、歸依
一切聖僧眾之主、歸依具恩根本傳承上師。「歸
依上師」的祈詞應多念並猛勵祈請。觀想從自
己上師能仁體性和直接、簡接傳承諸上師身上
降下甘露流，入於自他一切有情的身心，滌淨
了一切惡墮罪障，特別于上師毀身、悖語、惱
意等，從上師身上所造的一切罪業悉令清淨，
身體成為光明瑩澈的自性，壽命、福德、教證
功德都獲得增長，別於自他一切眾生悉能獲得
上師身語意的加持。作意已歸依上師之救護
下。

ཚེ་དང་བསོད་ནམས་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འབེལ་ཞིང་
རྒྱལ། བྱེད་བར་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་བ་ལུང་ལུང་གི་བྱིན་རྒྱལ་ས་རང་གཞན་
ཐམས་ཅད་ལ་ལྷོགས་པས་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་བས་འོག་ཏུ་ལུང་སོང་སྐྱེ་བ་བྱ།

དེ་ནས། སངས་རྒྱལ་ལ་སྐྱེ་བས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་ལན་གང་མང་
བརྗོད་ཅིང་གསོལ་བ་ལྷོགས་པ་ལྷོག་ཏུ་བཏབ་པས། དོ་རྗེ་འཆང་སོགས་
སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་ལས་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་བབས། རང་གཞན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ལྷོགས་པས་སྤིག་སྤིབ་སྤི་དང་། བྱེད་བར་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་ལ་རན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲིག་བྱུང་བ། སྐྱེ་སྐྱེས་
ཐོས་པ། ལེགས་ཉེས་ཀྱི་དབྱུང་བརྟགས་པ། གཙུག་ལག་ཁང་དང་
མཆེད་རྟེན་བཞེགས་པ་སོགས་སངས་རྒྱལ་ལ་བརྟེན་ནས་བསགས་པའི་

次「歸依佛」應該多念猛勵祈請，觀想從
金剛持等一切佛身降下甘露流，入於自他身
心，滌淨罪障源首，特別是噁心出佛身血、食
賣佛像所得資財、評論佛像的好壞，毀壞佛殿
或佛塔等，自己從佛身上所聚造的罪障全部清
淨，諸佛身語意的加持入於自他一切眾生悉獲
加持。作意已歸依佛之救護下。

ཕྱི་གཤམི་བ་དག། སངས་རྒྱལ་ལྷན་གྱི་སྐྱབས་ལུང་ཐུགས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་ས་
རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་ཞུགས་པས་དེའི་སྐྱབས་ལོག་ཏུ་ཚུད་པར་
བསམ།

ཚོས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཚོའོ། །ཞེས་ལན་གང་མང་བཟོད་ཅིང་
གསོལ་བ་ཤུགས་དྲག་ཏུ་བཏབ་པས། ཚོས་པོ་ཉི་ལྷན་ལས་བདུད་
ཅིའི་རྒྱན་བབས། རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་
པས་ཕྱི་གཤམི་སྐྱི་དང་ཁྱད་པར་དུ་གསུང་རབ་ལྷན་གྱི་དུ་བྱས་པ།
གཏང་མར་བརྟུག་པ། ས་སྐྱེ་མོ་ལ་བཞག་པ། འགོས་ཡུག་བྱས་པ་
སོགས་དང་། ལྷག་པར་ཡང་ཚོས་དང་ཚོས་སྐྱབས་ལ་སྐྱད་པ། བཤད་
སྐྱབ་ཀྱི་གོགས་བྱས་སོགས་ཚོས་སྐྱོང་གི་ལས་རན་ཕྱི་གཤམི་བ་ཐམས་

次「歸依法」應多念猛勵祈請，觀想從諸
法經函中降下甘露，流入於自他有情身心，滌
淨罪障源首，特別是販賣佛經、抵押佛經、置
於低處汙地不淨處、跨越佛經等，謗法及說法
者、作障他人的講修等一切斷法惡業罪障全部
獲得清淨，作意歸依法之救護下。

ཅད་དེ་གནས་དེའི་སྐྱབས་འོག་ཏུ་ཚུད་པའི་དམིགས་པ་བྱེད།

དགོ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་ལན་གང་མང་བརྗོད་
ཅིང་གསོལ་བ་བྱུགས་དྲག་ཏུ་བཏབ་པའི་ཆེ། བྱང་སེམས་ཉན་རང་
དཔའ་བོ་དཔའ་མོ་བསྟན་སྐྱབས་ཡེ་ཤེས་པའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་ལས་
བདུད་ཅིའི་རྒྱན་བབས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་
སེམས་ལ་ཞུགས་པས། དགོ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱས་པ། དགོ་འདུན་གྱི་
དགོར་ལ་འབག་པ། སྐྱབས་པ་བཏབ་པ་སོགས་དགོ་འདུན་དགོན་མཚོག་
ལ་བརྟེན་ནས་བསགས་པའི་སྡིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་དག། དགོ་འདུན་
དགོན་མཚོག་གི་སྐྱབས་འོག་ཏུ་ཚུད་སོང་སྟེ་དུ་བསམ་ལ་དགའ་བ་
སྐྱེད།

次「歸依僧」應多次念誦猛勵祈請，觀想
從菩薩、聲聞、緣覺、勇士、空行護法智慧聖
眾的身上降下甘露流，入於自他一切有情身
心，淨滌破和合僧、盜僧物、恣意謗僧等依於
僧寶上面所聚集的一切罪障。全得清淨。作意
歸依僧之救護下。

ཡི་དམ་ཚེས་སྲུང་རྣམས་ལོགས་སུ་བྱེད་ན། ཡི་དམ་དགེལ་
འཁོར་གྱི་ལྷ་ཚོགས་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་
མཆིའོ། །ཞེས་ལན་གང་མང་བརྗོད་ཅིང་གསོལ་བ་ཤུགས་ཟླ་ཏུ་
བཏབ་པས། ཡི་དམ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་ལས་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་བབས། རང་
གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྷས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས། རིགས་ལྷ་སྦྱི་བྱེ་
ཟླ་གི་ཅ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་དམ་ཚིག་ཉམས་ཆག་ཐམས་ཅད་བྱང་
ཞིང་དག་ནས་ཡི་དམ་རྣམས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་ཞུགས་ཏེ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་
ཚོགས་པ་ཁྲུང་པར་ཅན་རྣམས་སྐྱེ་བའི་སྣོད་རུང་དུ་གྱུར་པར་བསམ།

དཔལ་མགོན་དམ་པ་ཚོས་སྦྱོར་བའི་སྲུང་མ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེན་

本尊護法等如果單令念誦的話。「歸依本尊輪圍的聖眾眷屬。」應多念猛勵祈請。觀想從本尊等身中降下甘露流入於自他一切有情身心，淨滌於五部根本及支分的一切三昧耶的失壞等過失，全得清淨後獲得諸本尊的加持，成為勝證二次第的堪能法器。

復次，「歸依守護依怙勝法慧眼護法」。應

དང་ལྷན་པ་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་ལན་གང་མང་བཟོན་
ཅིང་གསོལ་བ་ཤུགས་དྲག་ཏུ་བཏབ་པས། མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་པ་
སོགས་ཚོས་སྐྱབས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་ལས་འོད་ཟེར་མེ་འོད་ལྷ་སུ་འཕྲོས་ནས་
རང་གི་ལུས་ལ་ཞུགས་པས་སྤྲིག་སྤྲིབ་ནང་གི་གདོན་ཐམས་ཅད་
བསྐྱེགས་ཏེ་རོ་མེད་ཏུ་བྱས། ཚོས་སྐྱབས་རྣམས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་རང་གི་
ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་བྱིན་ཆད་ནད་རིམས་གདོན་བགོགས་
སོགས་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཚུགས་པའི་བསྐྱབས་བ་ཆེན་པོར་གྱུར་པའི་
དམིགས་པ་བྱེད།

མདོ་ལུགས་ཁོ་ན་ལྟར་བྱེད་ན་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་འང་བདུད་
ཅི་འབེབ་སྐྱབས་མི་བྱེད་པར་དེ་དག་ལས་འོད་འཕྲོས་ཏེ་རང་ལ་ཕོག་པས་

多念並猛勵祈請。觀想六臂怙主等護法身放如
火焰之光明入於自他一切有情身心，將一切罪
障病魔等焚燒成灰燼，由於眾護法的加持入於
自他有情身心，自後獲得一切瘟疫魔障不能侵
擾作障的加持。

如果僅按顯教修而不觀修先前的甘露流
注等，則應觀想從三寶身，放光照射加持自他

འཇིག་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་། ཞལ་ནས། བྱིད་ཅག་འཁོར་བསྐྱབ་བསྐྱལ་
གྱི་རྒྱ་མཚོ་ལས་སྐྱོལ་བའི་མགོན་སྐྱབས་དབྱུང་གཉེན་དེད་རྣམས་གྱིས་
བྱའོ། །ཞེས་གསུང་སྟངས་སྟངས་བྱོན་ནས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པར་བསམ་ལ་
དགའ་བ་དང་། སྐར་ཡང་ལུས་གྱི་བ་སྐྱ་གཡོ་ཞིང་མིག་ནས་མཆི་མ་
འཇུག་པའི་དད་བ་ལྷགས་བྲག་པོ་གསལ་བཏབ་གྱིན་སྐྱབས་འགོ་བྱེད།
དེ་ལྟར་སོ་སོར་བྱས་ཏེ་ཐུན་མོང་དུ་སྐྱབས་སུ་འགོ་ཞིང་སེམས་བསྐྱེད་
བ་ནི་དཔེར་ན་དམག་ལ་སོགས་པའི་འཇིགས་བ་ཆེན་པོ་བྱུང་བའི་ཆེ་
བཟའ་ཚང་གི་དཔོན་དེས་རང་གཅིག་དུ་ཅི་ཐར་མི་བྱེད་པར་གཉེན་
བཞེས་རྣམས་གྱི་མགོ་འདོན་བ་ལྟར་སེམས་ཅན་རྣམས་གྱི་དོན་གཙོ་
བོར་ཡིད་ལ་བཞག་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཚོས་དང་ཚོགས་གྱི་མཚོག་
རྣམས་ལ། །བྱང་ཆུབ་བར་དུ་བདག་ནི་སྐྱབས་སུ་མཆི། །

有情，及口中朗言：「我等當為汝等自輪迴苦
海解脫之依怙軍。」如是思維已心生歡喜，又
復身毛聳立痛苦流涕猛勵祈請而作歸依。如是
各各所作即為共同歸依。

發心者。譬如大軍來臨時產生大怖畏時，
家長不只自己逃難，而是想著攜帶諸親眷共同
脫離災難。應安置有情利益為主復念歸依文：
「諸佛正法賢聖僧，直至菩提永歸依。」

ཞེས་ལན་གང་མང་བཟོད་ཅིང་གསོལ་བ་ཤུགས་ཅན་ཏུ་བཏབ་བས།
ཚོགས་ཞིང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེའི་ཆ་ལས་བདུད་ཅིའི་རྒྱུན་བབས། རང་
གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་བས་སྒྲིག་སྒྲིབ་ཐམས་
ཅད་དག། ལུས་དང་ས་གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར། ཚེ་དང་
བསོད་ནམས་ལྷུང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས།
ལྷུང་བར་དཀོན་མཚོག་གསུམ་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་
ལ་ཞུགས་བར་བསམ།

དེ་ནས་བདག་གིས་སྐྱིན་སོགས་བགྱིས་བའི་བསོད་ནམས་
ཀྱིས། །འགོ་ལ་ཕན་སྲིར་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་བར་ཤོག།
ཅེས་ལན་གང་མང་བཟོད་ཅིང་སེམས་བསྐྱེད་ཤུགས་ཅན་ཏུ་བསྐྱོམས་
བས། ཟུབ་པའི་དབང་པོའི་སྐྱེལ་ས་རང་འདྲ་གཉིས་བ་ཞིག་ཆད་ནས་

應多念並猛勵祈請。觀想從彼資糧田身中降下
甘露流入於自他一切有情身心，淨滌所有罪
障，無餘清淨，身體瑩澈為光明自性，一切壽
命、福德、教證功德悉得增長，自他有情都得
到三寶的加持。次念誦發心文：

「我以所修諸資糧，為利有情願成佛。」

應多念並猛勵發心後，觀想「能仁」之分身傾
刻融入自身，自己剎那變成「能仁」，從自所

རང་ཉིད་ལ་ཐེམ་བས་རང་ཉིད་ཀྱང་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་སྐྱེ་ལམ་གྱིས་
གྱུར། རང་ཉིད་ཐུབ་དབང་དུ་གྱུར་པའི་སྐྱེ་ལམ་འོད་ཟེར་འཕྲོས། མཐའ་
སྐོར་ན་ཡོད་པའི་བ་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སོགས་སེམས་སོ་སོའི་
རྟོག་སྐྱིབ་དང་སྤྱད་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་སྤྱངས་ནས་ཐམས་ཅད་ཐུབ་
དབང་གི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད་པར་བསམས་ཏེ་སེམས་བསྐྱེད་འབྲས་བུ་
ལམ་བྱེད་གྱི་ཚུལ་དུ་བསྐྱོས། འདི་ཙམ་ཤེར་མདོའི་སྐྱེད་གཞི་སོགས་སུ་
སྐད་ཅིག་དེར་ངན་སོང་སྟོངས་པར་གསུངས་པ་དང་མཐུན་ཅིང་།
གཙུག་ན་རིན་ཆེན་གྱི་མདོ་ལས་བདག་གི་ལུས་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་གྱི་ལུས་སུ་མོས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་ལུས་སངས་རྒྱས་གྱི་
སྐྱེད་གནས་སུ་མོས་པར་གསུངས་པ་དང་དོན་མཐུན་པས་མདོ་ལུགས་
རྒྱུད་པ་ལའང་འགལ་བ་མེད་པར་རྗེ་བཙུན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་

成「能仁佛」身放大光明，照顧護輪迴中的一切父母有情，他們各自的罪障及一切痛苦得以滅除後，被安置在佛陀的果位上。並思維發心果為道用之修法。《般若經之因緣品》中云：「如果這樣修的話，惡趣剎那消失。」《寶髻經》中云：「勝解自身為一切有情身，勝解一切有情身為佛身。」此中義理相同故於顯教亦不相違。至尊「也協堅贊」曾如是說。

བཟང་པོའི་ཞལ་ནས་གསུངས་སོ། །

དེ་ནས་མཁའ་འགོ་མ་དོ་རྗེ་གུར་གྱི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་
རྒྱན་བཤམས་སམ་ཡན་ལག་བདུན་པར་གྲགས་པ།
དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བདག་སྐྱབས་མཚེ། །

ཞེས་སོགས་ཀྱང་འདིའི་དགུས་སུ་འདོན་སྲོལ་ཡོད་པ་བཞིན་བྱེད་ན་

《空行母金剛寶帳續》中名為：「懺續或

七支供：

「我歸依三寶，罪障各各懺，

隨喜有情善，意持正等覺。

諸佛正法賢聖僧，直至菩提永歸依。

為成自他二利故，於此勤發菩提心。

最勝菩提心發已，一切有情為我客。

菩提勝行悅意行，為利有情願成佛。」

在此有誦持的習慣，如文中之次第。一切依基

ཚོག་རིས་ཀྱི་རིམ་བ་ལྟར། ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་རྟེན་ཞིང་ས་ལྟ་བུའི་
སྐྱབས་འགོ་དང་ཞིང་ལ་རྫོང་དང་གསེག་མ་སོགས་སེལ་བ་བཞིན་དུ་
འགལ་རྐྱེན་སྤྲིག་བ་བཤགས་བ་དང་། དེར་ཚུ་ལུང་འབྲེན་བ་ལྟར་རྗེས་
སྲུ་ཡི་རང་གི་སྒོ་ནས་མ་ཐུན་རྐྱེན་ཚོགས་བསགས་བ་དང་། དེ་ནས་ས་
བོན་ལྟ་བུའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་བ་དང་།

དེ་རྗེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉེར་འཚོའི་རྟེན་དུ་གྱུར་བའི་
བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སྐྱོད་པའི་ལོ་ཉོག་སྤེལ་བ་སོགས་ཀྱི་དམིགས་ལྷན་རྒྱུད་
འཁུལ་ངེས་བྱ། དེ་ནས་ཚད་མེད་བ་བཞི་བསྐྱོམ་བ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་
དམིགས་ལྷན་དེ་ཉིད་རྗེ་རྒྱས་སྲུ་གཏོང་བ་ཡིན་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་
སྐྱབས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱའོ་སྣམ་པའི་དོན་ནི་སྤྲུག་

如田地的歸依。如除田地中石粒，以懺悔滅除
違緣罪墮；如澆水施肥等，以隨喜聚集順緣資
糧；發勝菩提心如種子，能增長成為一切有情
生存滋長所依的菩提勝行莊稼。應如理抉擇獲
得決定。

次修「四無量心」。發心所緣輾轉增上更
為廣大就是為利益一切眾生而發心，所講義
利，不外就是滅苦予樂二種，即悲能拔苦，慈
能予樂。思維世間有漏安樂是不可靠的，終是
虛幻不實，故應歡喜求住于諸時都不壞失的無

བསྐྱེད་མེད་པ་དང་བདེ་བ་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ལས་མ་འདས་ཤིང་། ལྷག་
བསྐྱེད་མེད་པར་འདོད་པ་ལ་སྦྱིང་། བདེ་བ་བསྐྱེད་པར་འདོད་པས་
བྱམས་པ། བདེ་བའང་ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་བ་ཙམ་ལ་ཡིད་བརྟན་མེད་པ་
མཐར་བསྐྱེད་བའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་པས། ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་དགའ་ནམ་ཡང་
མི་ཉམས་པ་ཞིག་ལ་འགོད་པར་འདོད་པ་དགའ་བ། དེའང་སྤྱོད་པ་རིས་
ཅན་མ་ཡིན་པར་དགྲ་གཉེན་པར་མ་ཀུན་ལ་སྦྱོམས་པ་ཞིག་དགོས་པས་
བཏང་སྦྱོམས་ཏེ་བཞིར་སྤྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་དེ་སྐོམ་ཚུལ་ནི། མ་གྲན་སེམས་ཅན་འདི་ནམས་ཐོག་མ་
མེད་པ་ནས་བདེ་བ་ཁོ་ན་འདོད་ཀྱང་དེའི་རྒྱུ་མ་བསྐྱེད་པས་བས་བདེ་བ་
ནལ་མ་ཞིག་དང་མ་སྤང་པར་འདུག། ད་ལྟ་བདེ་བར་སྦྱོམ་པ་བག་རེ་

漏安樂。這中間也包括沒有冤親分別，對母等
有情咸住平等。詳分有四。

「慈無量心」。就是說這些慈母有情從無
始來，雖然很想獲得安樂，但是沒有修行安樂
的因，所以沒能得到一個真實的安樂，現前即

ཡོད་ནའང་སྐྱུར་དུ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དུ་འགྱུར་ནས་འགོ་བས་བདེ་བ་དང་བདེ་
བའི་རྒྱ་དང་ལྡན་ན་ཅི་མ་རུང་། ལྡན་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བྱམས་པ་དང་།

འདི་ནམས་ཐོག་མེད་ནས་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱ་འབའ་ཞིག་
བསྐྱབས་བས་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤངས་ཤིང་ད་ལྟའང་ཕྱོད་
བཞིན་དུ་དེའི་རྒྱ་སྐྱུབ་བར་བདུག་པས་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དང་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་
རྒྱ་དང་བྲལ་ན་ཅི་མ་རུང་། བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག་སྐྱམ་པའི་སྣང་རྗེ་དང་།

使有相似的安樂，也會很迅速的被痛苦所遮
沒，由故能迅速獲得具足安樂和安樂因，該有
多好啊！願他們都獲得安樂和安樂因，就是
「慈無量心」。

「悲無量心」。就是說一切有情從無始以
來，勤造苦因，感受無量痛苦，到了現在還沒
能脫離痛苦，繼續聚造了無量痛苦因故，能遠
離痛苦及痛苦因該有多好啊！願一切有情能
遠離苦痛和痛苦因，就是「悲無量心」。

འདི་རྣམས་སྤྱད་བསྐྱེད་མེད་པའི་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་
ཐམས་ཅད་དང་མ་བྲལ་ན་ཅི་མ་རུང་། མི་འབྲལ་བར་གྱུར་ཅིག། དེ་ལྟ་
བུ་བྱུང་ན་དགའ་ཨང་སྟོམ་དུ་དགའ་བ་དང་འདི་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་མེད་
ནས་པན་ཚུན་དུ་འགའ་ཞིག་ལ་ཉེ་བར་བཟུང་། འགའ་ཞིག་ལ་རིང་
བར་བཟུང་ནས་ཆགས་སྤངས་གིས་ལས་ངན་སྣ་ཚོ་གསལ་བསགས་པའི་
དབང་གིས་སྦྱིར་འཁོར་བ་དང་། རྒྱད་པར་ངན་འགྲོའི་སྤྱད་བསྐྱེད་
དཔག་མེད་སྤོང་བར་འདུག། འདི་རྣམས་པན་ཚུན་ལ་ཉེ་རིང་དུ་བཟུང་
སྟེ་ཆགས་སྤངས་གི་སེམས་དང་བྲལ་ནས་བཏང་སྟོམས་ལ་གནས་ན་ཅི་
མ་རུང་། གནས་པར་གྱུར་ཅིག། བདག་གིས་ཀྱང་འདི་རྣམས་ལས་ཁ་
ཅིག་ལ་ཉེ་བ་དང་། ཁ་ཅིག་ལ་རིང་བར་བཟུང་ནས་ཆགས་སྤངས་མི་བྱེད་
བར་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་སྟོམས་པར་བྱའོ། །ཞེས་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་

「喜無量心」。就是希望一切有情不離沒有痛苦的安樂和安樂因，該有多好啊！如果見到他們非常的安樂，自己的心裡也非常的歡喜，這即是「喜無量心」。

「捨無量心」。一切有情從無始以來互相持視為親眷或冤敵，以貪瞋等三毒，聚造種種惡業輾轉增上。所以在輪迴特別是在惡趣感受到無量痛苦。那麼，一切眾生能遠離互持冤親貪瞋的心而安住於平等捨，該有多好啊！我也應該對一切有情或親或仇不起貪瞋平等而住，願諸眾生遠離貪瞋住平等捨。這就是「捨

དམིགས་པ་རྣམས་གསལ་བཏབ་ལ།

ངག་ཏུ། མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་དང་
སྒྲིབ་པར་གྱུར་ཅིག། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་སྤྱད་
བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱད་
བསྐྱེད་མེད་བའི་བདེ་བ་དང་མི་འབྲལ་བར་གྱུར་ཅིག། སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཉེ་རིང་ཆགས་སྤང་དང་བྲལ་བའི་བཏང་སྦྱོམས་ལ་གནས་
བར་གྱུར་ཅིག། ཅེས་ཚད་མེད་བཞི་ཤུགས་དྲག་ཏུ་བསྐྱོམས་པས་
ཚོགས་ཞིང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་ལས་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་
བྱུང་ནས་པ་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕོག་པས་ཉེ་རིང་ཆགས་སྤང་
ལ་སོགས་པའི་སྤྲིག་སྤྲིབ་ལས་ཉོན་ཐམས་ཅད་དང་དེས་བསྐྱེད་པའི་

無量心」。

「願諸眾生永具安樂及安樂因，
願諸眾生永離痛苦及痛苦因，
願諸眾生永具無苦之樂我心怡悅，
願諸眾生遠離冤親貪瞋住平等捨。」

這個四無量心的誦詞要多念並猛勵修習四無量心。然後觀想從資糧田身出無量甘露流，頒賜給一切有情父母，流入他們的身心，從冤親貪瞋等所出生的一切罪障業惑，及由此所產生的痛苦，全得清淨。獲得無量圓滿，無漏安樂。

སྤྱུག་བསྐྱེལ་ལ་སོགས་པ་སྤྱུངས། ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་སྤུན་སྦྱུམ་
ཚོགས་པ་ཐོབ་ཅིང་ཚད་མེད་བཞི་ལ་གནས་པར་གྱུར་སོང་སྟེ་དུ་
བསམ་མོ། །

བཏང་སྟོམས་ནི་དགོན་མཚོག་བཅེགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་
གྲངས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྟོད་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་རྒྱ་ཆེ་བས་
མཐུག་ཏུ་བཞག་པ་ཡིན་ཀྱང་། །ཤེར་སྤྱིན་གྱི་མདོ་དང་མདོན་པར་
རྟོགས་པའི་རྒྱན་ལས་རྣམ་རྗེས་སྤྱོད་པའི་བོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་མཉམ་
པའི་སེམས་སོགས་བཅུ་གསུངས་པ་ལྟར་རྫོ་བོའི་མན་ངག་གིས་
སེམས་སྟོམས་པ་སྡོན་དུ་འགོ་དགོས་པས། དག་ཏུ་བརྗོད་སྐབས་ཀྱང་།
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉེ་རིང་ཆགས་སྤང་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་བཏང་

淨住四無量心。

平等心者。在《寶積經》中的「菩薩藏品」
中廣說故安置在後面。而《般若經》和《現觀
莊嚴論》中云：「圓加行暖位時講十種平等心。」
但阿底峽尊者的教授則立捨平等心在前，如在
念誦時，「願諸眾生遠離冤親貪瞋住平等捨」
也有受持在前頭的。有這樣的念誦常規，所以
沒有區別應生勝信。

སྒྲོམས་ལ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག། ཅེས་པ་སྒྲོན་དུ་སྦྱངས་ནས་འདོན་
བའི་སྤྲུག་བཞེས་ཀྱང་ཡོད་པས་གང་མོས་གྲ།

དེ་ནས་ཟབ་རྒྱས་གྱི་ལམ་ལ་བཤམ་སྒྲོམ་དང་འབྲེལ་བའི་དང་
བས་ཀུན་ནས་བསྦྱངས་ཏེ།
གང་གིས་རྟེན་ཅིང་ཞེས་སོགས་འདོན།

然後，配合串修深廣道，以與此相關的信
心至誠念誦如下頌詞：

「諸法從緣生，不生亦不滅，
不斷亦不常，不來亦不去，
不異亦不一，極息眾戲論，
大覺佛所說，勝法我敬禮。
求寂諸聲聞，以遍智引導，
令眾趣寂滅；諸利生菩薩，

依以道種智，成辦世間利；
所有能仁佛，具一切種智，
宣演各類法；為聲聞菩薩，
如來之母前，我等虔敬禮。
滅除分別網，具有深廣身，
普賢大光明，遍照我敬禮。
具圓滿功德，無餘眾生怙，
盡摧一切魔，乃至其眷屬；
現證一切法，所有如來佛，
乃至聖眷眾，於此祈降臨；
如佛誕生時，諸天為沐浴，

ལྷ་མོ་ལ་བྱེད་ན་ལྷ་མོ་ཁང་གསལ་བཏབ་སྟེ་དེར་སྐྱབ་བྲངས་
ལ་ལྷ་མོ་ལ་གྱིས་བདུད་ཅིས་གང་བའི་བུམ་པ་ཐོགས་ནས་སྐྱབ་ལྷ་མོ་
གསལ་བ་དང་། ལྷ་མོ་གྱི་ན་བཟའ་དང་རྒྱན་འབྲུལ་བའི་དམིགས་པ་
སོགས་ཚིག་རིས་ལྟར་བྱ། སྐྱོན་ཡན་ལག་བདུན་པ་རྒྱས་པར་བྱས་ལ་
མཇུག་སོ་བདུན་མའམ་བདུན་མ་དབུལ། ཡོན་ཏན་གཞིར་གྱུར་མའམ་

以清淨天水，灌浴諸如來。」

遍地香塗鮮妙雜花溥，須彌四州日月頂莊
嚴，以此所嚴諸佛刹土獻，願諸眾生清淨佛刹
行。俄當格熱拉那曼查拉康呢雅達雅麥。」

如果要浴佛的話，應觀想成立沐室宮殿，
然後迎請諸天以盈瓶甘露從頂間向下為作灌
沐，並供以天衣，寶飾等應如詞觀誦，如果願
樂的話可詳作七支供，曼查拉三十七堆或七
堆。以功德源流頌及三事作祈請。起座時，觀

དོན་ཚེན་པོ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་གསོལ་བ་གདབ། ཟུན་བསྐྱུ་བའི་ཚོ། ལྷ་
མ་ཟུབ་བའི་དབང་པོའི་ཟུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། མཐའ་སྒོར་ན་
བཞུགས་པའི་ཚོགས་ཞིང་ནམས་ལ་ཕོག་བས་ཐམས་ཅད་འོད་དུ་ལྷ་
ནས་ཟུབ་དབང་ལ་ཐིམ། ཟུབ་དབང་རང་གི་སྒྲིན་མཚམས་སུ་ཐིམ་བས་
རྒྱད་ཀྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་བའི་མོས་བ་བྱའོ། །མཇུག་ཏུ་དགོ་བ་ནམས་
བཟང་པོ་སྒྲོད་བ་སོགས་གྱི་སྒོ་ནས་གནས་སྐབས་དང་མཐའ་ཟུག་གི་
སྒོན་གནས་ནམས་སུ་འདུན་བ་དྲག་པོས་བསྐྱོ་བ་དང་སྒོན་ལམ་བྱའོ། །

༣གསུམ་བ་སྐབས་སུ་སོང་བའི་ཕན་ཡོན་ལ། རོ་རྗེ་འཇིན་བ་
དགོན་མཚོག་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ལམ་རིམ་ལས།
སྐབས་འགོས་སངས་རྒྱས་སང་རྒྱལ་སྐྱོམ་བ་ཀུན། །སྐྱེ་བའི་

想從「能仁」心間放光照攝安住在輪圍的資糧
田諸眾，一切化光融入「能仁」心間，「能仁」
化光融入自己的眉間，加持自他身心。最後以
《普賢行願品》等猛勵欲樂回向發願現時及究
竟的眾願處。

三、歸依三寶之功德。共分為八種。

如金剛持「三寶幢」的《道次第論》云：

「歸依入佛教，為眾戒所依，

རྟེན་དུ་འགྱུར་ཞིང་སྒོན་བསགས་གྱི། །ལས་སྐྱིབ་ཐམས་ཅད་སྲ་བཅིང་
བད་པར་འགྱུར། །སྐྱབས་སོང་བསོད་ནམས་སྒོ་ཡིས་གཞལ་མི་
བུས། །ངན་འགྲོར་མི་སྣང་མི་མིན་གྱི། །བར་ཚད་དག་གིས་མི་
ཚུགས་ཅི་བསམ་འགྲུབ། །ལྷུང་དུ་འཚང་རྒྱའི་ཕན་ཡོན་བརྒྱད་བསམ་
ནས། །ཉིན་དང་མཚན་དུ་སྐྱབས་འགོ་ལན་གསུམ་བྱ། །ཞེས་བ་ལྟར་
བརྒྱད་ལས།

དང་པོ་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པར་ཚུད་པ་ནི། སྤྱིར་བྱི་བ་དང་ནང་
བའི་བྱུང་པར་འཛོག་ཚུལ་མང་པོ་བཤད་ཀྱང་། མཉམ་མེད་ཇོ་བོ་ཆེན་
པོ་དང་འུ་རྟེན་པ་གཉིས་གྱིས་སྐྱབས་འགོའི་སྒོ་ནས་འཛོག་པར་གསུངས།
ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་བོད་གྱི་རྒྱལ་སྒོན་ནམས་གྱིས་དཀའ་ཚོགས་ཆེན་པོས་

先前所聚業，一切減而盡，
歸依諸福德，以意不能量，
不墮於惡趣，人及非人障，
以故不能害，成辦諸如意，
速成佛八德，此中勝利樂，
如是思維已，晝夜各三歸。」

(一) 歸依是入佛教之數。

總於佛教及外道的差別，雖然安立的方法
很多，但「阿底峽」尊者和「希德巴」大師二
人都以歸依來安立。藏地王臣歷盡艱辛迎請來

སྐྱེན་བྲངས་སྐྱབས་ཀྱང་བོད་སྟོན་རྣམས་གསང་སྔགས་ཟབ་མོའི་ཚོས་
འདི་ལས་ལྷག་པ་མེད་ཟེར་བའི་ཁ་པོ་ཅན་ཞིག་གསུང་དུ་རེའང་། རྫོ་བོ་
ཆེན་པོ་སམ་མཛེངས་ཀྱིས་བྱ་གསོ་བའམ། ཉན་པ་ལུས་བྱངས་གསོ་བ་
བཞིན་སློབ་མའི་རྒྱུད་ཚོད་དང་འཚམ་པ་ཞིག་དགོས་པར་གཟེགས་
ནས་སྐྱབས་འགོ་ལས་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་འདི་ཁོ་ན་གསུང་བསམ་
ཚན་ལའང་སླ་མ་སྐྱབས་འགོ་བ་དང་ལས་འབྲས་བར་གྲགས་པ་བྱུང་སྟེ།
དེ་ཅུ་ཀྱིས་ཀྱང་བསྟན་པའི་མིག་ལྟོས་དང་རྗེས་འབྲུག་གི་ཉམས་ལེན་
ལ་ཕན་པ་ཆེན་པོ་བྱུང་ངོ་། །

སླ་མ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོར་རྫོམ་ཞིང་ཀུན་གྱིས་དེ་
ལྟར་བཀུར་ནའང་ནང་དུ་སྐྱབས་འགོ་རྣམ་དག་ཅིག་མེད་ན་ཕྱི་ནང་གོ་

「阿底峽」尊者時期，「阿底峽」尊者給藏人
云：沒有比這個密法（歸依）更深之法可說。
唯以悲憫之心，如母愛子，予與對症下藥，僅
多講說歸依業果等法。所以在藏地多稱歸依喇
嘛和業果喇嘛。僅管如此對佛教及弟子修持方
面起到了很大的作用。

至尊「也協堅贊」云：「雖然自詡為上師
大善知識，別人也如是恭敬，但如果內心沒有

འཇོལ་ནས། གནས་བརྟན་ཞལ་མར་གཟིགས་ཤིག་འདུག་སྟེ་སངས་
རྒྱལ་བརྟན་པའི་སློབ་དཔེ་མཚན་འདུག་ཅེས་པའི་དབེར་འགྲོ་ཉན་ཡོད་
ཅེས་ཇི་བཅུན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་སྟོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་དུ་འགྱུར་བ་ནི་མཛོད་
འགྲེལ་ལས།

སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ནམས་ནི་སྟོམ་པ་ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་
ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱོར་གྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་།
ཅ་བ་རེ། གཞན་ལ་བསྟེན་གནས་ཡོད་མོད་ཀྱི། །སྐྱབས་སུ་མ་སོང་བ་
ལ་མེད། །ཅེས་སྟོམ་པ་གོང་འོག་གུན་གྱི་རྟེན་མེད་མི་རུང་དུ་གསུངས་
ཏེ། ས་པོན་མང་ཉུང་གང་འདེབས་གྲང་རང་ཚོད་ཀྱི་ཞིང་ས་རེ་དགོས་

清淨歸依，只不過是上座下視罷了，可說是空
有其表而實質上仍未入佛門。」

(二) 歸依是眾戒之所依。

如《俱舍論釋》中云：「歸依是授受一切

戒律的勝門。如《俱舍本頌》中云：

「近住餘亦有，不受歸依無。」

歸依是戒律的生長地，猶如播種不在種子多
少，而是需要一塊相應的土地。同樣受別解脫
戒也須要歸依作根本，歸依就是眾戒的基礎。

བ་བྱུང་མེད་བ་ལྷར་སྒྲོམ་བ་སོ་སོ་ལ་རྟེན་རྒྱ་ཆེ་ལྷུང་གི་སྐྱབས་འགོ་རེ་
གཞིར་བྱེད་དགོས་པས། འཛོག་ཚོག་རྣམས་ལས་སྐྱབས་འགོ་རྩོམ་
བྱེད་དུ་བྱས་ཞེས་པའི་དོན་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་བ་སྒྲོན་བསགས་པའི་སྤྲིག་སྤྲིབ་བྱང་པར་འགྱུར་བ་ནི།
ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། བག་དུ་སྐྱེས་བར་འགྱུར་བའི་ལྷའི་དུས་སྐྱབས་
འགོ་བྱས་པས་དེར་མ་སྐྱེས་བ་ལྟ་བུ་སྤྲེ་སྐྱབས་འགོ་བྱས་པས་དམ་
འགོའི་རྒྱ་དག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤྲིག་བ་ཆེན་པོ་ཆེ་
བྱས་ནས་ངན་འགོའི་གཡང་སར་ལྷུང་དུ་ཉེ་བའང་ལྟ་དགོན་མཚོག་
གསུམ་གྱི་ཞབས་ལ་འཆང་དུ་ཡོད་པའི་དུས་འདིར་སློ་འགེལ་རུས་ན་
འཛིགས་བ་དེ་ལས་ཐར་བ་ལ་ཚོགས་མེད་པས་འབད་རིགས་བ་ནི།

《傳戒儀軌》中將歸依受為前行也就是這個道理。

(三) 滅盡從前所聚造之罪障。

如《道次第廣論》中云：「即將投生為豬的天子，通過歸依後沒有投生為豬，以歸依故惡趣因得清淨。」雖然造作了極大罪業即便是在頻臨惡趣深淵的時候，如果能對上師三寶生起不共信心受持三歸，也能從此大怖畏中不假費力而得解脫。」如《入行論》中云：

སྐྱོད་འཇུག་ལས།

སྡིག་བཤེན་དུ་མི་བཟད་བྱས་ན་ཡང་། །དབའ་ལ་བརྟེན་ནས་
འདྲིགས་པ་ཆེན་པོ་ལྟར། །གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུད་ཀྱིས་སྐྱོལ་འགྲུང་
བ། །དེ་ལ་བག་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཅིས་མི་བརྟེན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
པོ། །

བཞི་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསོག་བ་ནི། བར་ཕྱིན་

བསྐྱུས་པ་ལས།

སྐྱབས་སོང་བསོད་ནམས་གཟུགས་ཡོད་ན། །ཁམས་གསུམ་
འདི་ཡང་སྐྱོད་དུ་རྒྱུང་། །རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་རྒྱ་ཡི་གཏེར། །ཕུལ་གྱིས་
གཅལ་བར་གཞལ་མི་བྱས། །ཞེས་གཟུགས་སུ་གྲུབ་ན་ནམ་མཁའི་ཁྲོན་

「如人雖犯大重罪，依勇士故能除怖，
依此能令速解脫，諸畏罪者豈不依。」

(四) 聚集廣大福德。

如《攝般若頌》云：

「如歸依福德，以形相安立，
則盡此三界，亦嫌其器小，
猶如大海水，以握不能量。」

ལའང་མི་ཤོང་བར་གསུངས་སོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི་འཆི་མེད་རྩ་སྐྱེ་
གསུངས་ལས།

སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་བསམ་མི་བྱེད། །དམ་པའི་ཚོས་ཀྱང་
བསམ་མི་བྱེད། །འཕགས་པའི་དགོ་འདུན་བསམ་མི་བྱེད། །བསམ་མི་
བྱེད་ལ་དད་ནམས་ཀྱི། །ནམ་པར་སློན་བའང་བསམ་མི་བྱེད། །ཅེས་
དང་།

སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་མདོ་ལས། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ། བ། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཚད་མེད་པ་དེ་བཞིན་
དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཡོན་ཏུལ་བའང་ཚད་མེད་དོ། །མཐའ་ཡས་

就是說如果歸依的功德有形相的話，那麼
盡虛空界也不能容納，其原因如《無死鼓音陀
羅尼》中云：

「諸佛不思議，正法不思議，
聖僧不思議，于諸信士眾，
果報不思議。」

《觀音經》中云：「諸善逝如來、佛法不
思議故，供養諸善逝如來的功德也感得無量無
邊不可思議無等無數。以三寶的功德及大悲不

སོ། །བསམ་གྱིས་མི་བྱེད་པོ། །མཚུངས་པ་མེད་དོ། །བྲངས་མེད་
དོ། །ཞེས་ཡུལ་དཀོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་དང་སྤྲུགས་མེ་བསམ་གྱིས་
མི་བྱེད་པའི་དབང་གིས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྤྲང་པོའང་
བསམ་གྱིས་མི་བྱེད་པ་དང་བྲངས་པ་མེད་པར་གསུངས་ཏེ། ལྷོ་གྲོས་མི་
བྲངས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་མི་བྲངས་པའི་སྐྱོད་ཀྱི་སྐབས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་
སེམས་ཅན་བྲངས་མི་ཤེས་པ་དང་དམིགས་ཡུལ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
བྲངས་མི་ཤེས་པའི་དབང་གིས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་དགེ་ཅན་མས་མི་བྲངས་
པར་གསུངས་པ་དང་རྒྱ་མཚན་འདྲའོ། །དེས་ན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་
ས་མཚུངས་སྐྱ་མེད་པ་ནི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཁོ་ནར་ངེས་ཏེ། ཚོས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་མདོ་ལས།

ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ན། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་མ་

思議力的増上，依靠三寶所得的功德也不可思議無有窮盡。」《無盡智慧經》中亦云：「以無盡音聲作利他時，由有情無盡故，所緣菩提功德也無盡増上，依於其善根也無盡盡。」所以說無等福田者決定是三寶。《一切法王經》中云：

「於天等世間，三寶為福源，

གཏོགས་པ། །ཡོན་གྱི་གནས་འགའ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

ལྷ་བ་ངན་འགྲོར་མི་སྤྱད་བ་ནི། མདོ་ལས།

གང་དག་སངས་རྒྱས་སྐབས་དོང་བ། །དེ་དག་ངན་འགྲོར་འགྲོ་
མི་འགྱུར། །མི་ཡི་ལུས་ནི་སྤངས་ནས་སུ། །དེ་དག་ལྷ་ཡི་ལུས་འཐོབ་
སོ། །

ཞེས་ཚེས་དང་དགོ་འདུན་ལའང་སྤྱད་ནས་གསུངས་བ་དང་ངན་འགྲོར་
སྤྱེས་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་དགོན་མཚོག་ལ་སྐབས་སུ་སོང་ནའང་དེ་ལས་
སྤྱད་དུ་ཐར་བར་འགྱུར་བའི་ཚུལ། ངན་སོང་སྤྱོད་རྒྱད་ལས།

ཞེ་མའོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སངས་རྒྱས། །ཞེ་མའོ་སངས་རྒྱས་
མཛད་པ་ལེགས། །གང་སྤྱིར་ངན་སོང་བདག་ཅག་སྤྱངས། །བྱང་ཚུབ་

餘皆悉非是。」

(五) 不墮於惡趣。

如經云：

「誰若歸依佛，彼不墮惡趣，

捨此人身已，當獲彼天身。」

法寶僧寶也應如是類推。若生惡趣後，設能歸
依三寶就能很快的獲得解脫。如《淨惡趣續》
中讚歎云：

「欸瑪世尊欸瑪佛，欸瑪聖教利樂善，

能令脫離惡趣苦，能令安住菩薩行。」

སྐྱོད་པ་ཉིད་ལ་བཞག། ཅེས་ཆེད་དུ་བརྗོད་པ་བྱས་པ་བཞིན་ནོ། །

དུག་པ་མི་དང་མི་མ་ཡིན་གྱི་བར་ཆད་ཀྱིས་མི་ཚུགས་པ་ནི།
མདོ་ལས།

འདིགས་པས་སྐྱབས་པའི་མི་རྣམས་ནི། །ཕལ་ཆེར་རི་དང་ནགས་
ཚལ་དང་། །ཀུན་དགའ་དང་ནི་མཚོད་གནས་གྱི། །སྒོན་ཤིང་རྣམས་ལ་
སྐྱབས་འགོ་སྟེ། །སྐྱབས་དེ་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ཞིང་། །སྐྱབས་དེ་མཚོག་
གྱུར་མ་ཡིན་ལ། །སྐྱབས་དེ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་ཀྱང་། །སྐྱབས་བསྐྱེད་ཀུན་
ལས་མི་འགོལ་ཞིང་། །གང་ཚོ་གང་ཞིག་སངས་རྒྱས་དང་། །ཚོས་དང་
དགེ་འདུན་སྐྱབས་སོང་ལ། །ཞེས་པ་ནས། །སྐྱབས་དེ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་
ཀྱང་། །སྐྱབས་བསྐྱེད་ཀུན་ལས་གོལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་།

(六) 人及非人不能作障。

如經中云：

「諸懼怖畏人，多於山林中，
遍喜供施處，歸依諸林木，
此歸依無義，非是勝歸依，
如歸依彼等，不能脫惡趣，
應於一切時，歸依佛法僧……
以此歸依力，當脫眾惡趣。」

རྒྱལ་པོ་ལྷ་རྒྱུ་རྒྱུ་མེད་ཀྱིས་སྐྱེ་བའུལ་བའི་ལེ་ལུ་ལས། ཀྱེ་མ་
དགོན་མཚོག་གསུམ་མཚོད་པའི། །འབྲས་བུ་ཅི་འབྲ་འདི་གཟིགས་
ཤིག། རྒྱ་མཚོའི་ནང་ན་གནས་པའི་སྐྱེ། །བདག་གིས་བའུལ་ཅིང་འདི་
དབང་བཀྱིས། །ཚུ་དང་མཁའ་ལ་འགོ་པའི་སྐྱེ། །བསོད་ནམས་ཀྱིས་ནི་
ངས་པམ་བྱས། །ས་ལ་གནས་པའི་དག་ཡི་ཚོགས། །བསོད་ནམས་
ཀྱིས་ནི་ཟད་པར་བྱེད། །ཅེས་ཚོས་རྒྱལ་པོ་ལྷ་རྒྱུ་མེད་ལ་རྒྱ་མཚོའི་སྐྱེ་
ནམས་ཀྱིས་ཐོ་བཅུམས་པའི་ཚེ་དགོན་མཚོག་མཚོད་བའི་སྣོབས་ཀྱིས་
དེ་དག་གིས་མཚུགས་ཤིང་ཚུར་དབང་དུ་འདུས་པ་དང་། དགོ་བསྟེན་
ཞིག་ལ་སྐྱེ་སྣོབས་པའི་རྒྱ་སྣོབས་མཁའ་ཞིག་གིས་རྒྱུང་ཞགས་བའུལ་
བའི་ཚེ་དགོན་མཚོག་ལ་སྐྱེ་བས་སྐྱེ་སོང་བས་རྒྱུང་ཞགས་གཏོང་མཁའ་

又《阿育王伏龍品》中云：「喲！供養三寶能見到什麼樣的果報？你看！住在海裡的龍王被我調伏，能自在行走于水天的龍王被我以福報擊敗，住在地上的敵對者他們的福德也不能超勝我。」這裡面講龍王傷害無憂王（指阿育王）時，此王以供養三寶的力量勝過不歸依供養三寶的龍王。又如經云：「有一外道修惡咒興風索，傷害一位歸依三寶的居士，由於彼居士已歸依三寶，所以風索反馳向外道。」

ལ་སྤྱིར་ལོག་པའི་གཏམ་རྒྱུད་སྣ་ལུ་ཡིན་ནོ། །

བདུན་པ་ཅི་བསམ་འགྲུབ་པ་ནི། ཚོས་ལྡན་གྱི་བྱ་བ་གང་སྐྱབ་
པའི་ཐོག་མར་དགོན་མཚོག་ལ་མཚོད་ཅིང་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་འགྲུབ་
པར་གསོལ་བ་བཏབ་ན་བདེ་ལྷག་ཏུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བས། དམ་པ་
ནམས་བསྟན་བཅོས་ཚུམ་བ་སོགས་གྱི་ཐོག་མར་མཚོད་བརྗོད་མཛོད་
པའི་དགོས་པའང་དེ་ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་
བསོད་ནམས་རྒྱབས་པོ་ཆེ་གསོག་པ་དང་། བསོད་ནམས་གྱི་དབང་
གིས་འདོད་དོན་སློན་པ་བཞིན་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཆེར་རོལ་བ་ལས།
བསོད་ནམས་རྣམ་སྤྲིན་བདེ་སྟོར་སྤྱད་པ་ལྟར་ལྟུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་སེལ།
བསོད་ནམས་ལྡན་པའི་མི་ཡིས་བསམ་པ་རྣམས་ཀྱང་འགྲུབ། །ཅེས་

(七) 心想事成。

成辦任何如法事業的首先就是歸依供養
三寶，這樣所願易得成辦。眾聖賢將它撰寫在
著作的前面作禮贊的目的就是在這裡。以歸依
的力量能聚集廣大福報，由此福德力能迅速的
如願成辦所欲願望。《廣大遊戲經》中云：

「歸依三寶之福德果報能予樂滅苦，
歸依三寶具福者能迅速成辦如意。」

又如《地藏十輪經》中云：

དང་། སའི་སྒྲིབ་པོ་འཁོར་ལོ་བཅུ་བའི་མདོ་ལས།

འདིག་རྟེན་དག་ནི་བདེ་ཞིང་སྦྱིད་པ། །དེ་ཀུན་དགོན་མཚོག་
མཚོད་ལས་འབྱུང་བས། །དེ་བས་བདེ་ཞིང་སྦྱིད་པ་འདོད་བས། །དགོན་
མཚོག་མཚོད་ལ་རྟེན་ཏུ་བཅོམ་བྱ། །

ཞེས་བདེ་སྦྱིད་ལེགས་ཚོགས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་དགོན་མཚོག་ཁོ་
ནས་རག་ལས་བར་གསུངས་སོ། །

བརྒྱད་པ་སྦྱར་དུ་འཚང་རྒྱབ་ནི། ལམ་རིམ་ཆེན་མོར། སེང་
གཤམ་ཞུས་པ་ལས། དད་བས་མི་ཁོམ་སྒྲོང་བར་འགྱུར། །ཅེས་གསུངས་
བ་ལྟར་དལ་བ་བྱུང་བར་ཅན་རྟེན་ཅིང་སྦྱབས་དང་མངལ་ནས་ལམ་བྱུང་
བར་ཅན་ལ་སྒྲོབ་ལ་དེས་ནི་རིང་པོར་མི་ཐོགས་བར་འཚང་རྒྱལོ། །ཞེས་

「世間諸安樂，從供三寶生，
是故欲安樂，勤恒供三寶。」

就是說成辦一切安樂的善妙資糧是從三寶中
出生的。

(八) 迅速成佛。

《菩提道次第廣論》引《獅子請問經》中
云：「以信斷無暇。」就是說獲得殊勝的有暇
身歸依信仰承侍三寶，修學勝士道不久就能成

གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་ལས་ཚོས་སྐྱེའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དང་པོར་
འགྲོ་བཞི་པའི་འཕྲིན་ལས་ཞེས་ངན་སོང་གསུམ་སོགས་མི་ཁོམ་པའི་
གནས་ལས་བྲངས་ཏེ་མཐོ་རིས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བདུན་དང་ལྔ་པའི་རྟེན་
བཟང་པོ་ལ་བཀོད་ནས་རིམ་གྱིས་མི་གནས་པའི་མྱུང་འདས་ལ་འགོད་
དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་གནད་འདྲ་ཞིང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དགོན་
མཚོག་གི་ཐུགས་རྗེ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་རྒྱལ་ལ་བྱ་ངན་མེད་
གྱིས།

མཐོ་རིས་ཐོབ་བྱེད་ངན་སོང་སྤོང་། །མི་ཡིས་རྟག་ཏུ་བསྟེན་བྱ་
སྟེ། །ཨོ་མའོ་སངས་རྒྱས་ཨོ་མའོ་ཚོས། །ཨོ་མའོ་བསྟན་པ་ཕུན་སུམ་
ཚོགས། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་།

辦佛道。《現觀莊嚴論》中說：「法身事業時期，
最初就是息滅有情煩惱困苦的事業，從三惡趣
無暇處引導有情安住於善趣，具有七種功德的
有暇身，次第導入無餘涅槃，而這一切還得歸
依仰仗於三寶的大悲力量。」如「阿育王」云：

「欸瑪佛陀欸瑪法，欸瑪聖教最圓滿，
能令離惡獲勝趣，恒依暇滿人身修。」

སངས་རྒྱལ་ལ་བརྟེན་བའི་བསོད་ནམས་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཞིག་
ཡིན་ཀྱང་མཐར་བུང་ཚུབ་གྱི་རྒྱུར་ངེས་པར་འགྲོ་སྟེ། མདོ་སྟེ་པད་དཀར་
ལས། མཚོད་རྟེན་དེ་ལ་གང་གིས་ཐལ་མོ་སྦྱར། །ཡོངས་སུ་ཚང་བའམ་
ཐལ་མོ་ཡ་གཅིག་གམ། །ཡང་ན་མགོ་བོ་སྐད་ཅིག་འདུད་པ་དང་། །དེ་
བཞིན་ལན་གཅིག་ལུས་ཀྱང་འདུད་པ་དང་། །གང་གི་རིང་བསྐལ་
གནས་པ་དེ་དག་ལ། །གཡོང་བའི་སེམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱལ་ལུག་
འཚལ་ཞེས། །ཚིག་གཅིག་ལན་འགའ་བརྗོད་པར་བྱས་པ་ཡང་། །དེ་
དག་ཀུན་གྱིས་བུང་ཚུབ་མཚོག་འདི་འཕྲོག། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་
རོ། །

འདི་དག་ནི་མན་ངག་ནས་འབྱུང་བའི་པན་ཡོན་འདུས་ཆེ་ལ་

總之，依靠佛陀所得那怕是少許的福報，
但終究肯定是菩提因。如《白蓮華經》中云：

「誰於寶塔前，合掌或單掌，
剎那稽首禮，或身一次禮，
於彼佛捨利，或散心作禮，
或贊一偈頌，當獲勝菩提。」

以上八德是自教授中所出生的功德，由於

དངོས་ཟིན་གོ་བདེ་བའི་དབང་གིས་སྒྲ་མ་རྣམས་ཀྱིས་མེད་རྒྱན་ལ་གཙོ་
བོར་གསུངས་པ་བཞིན་བཀོད་པ་ཡིན་ཞིང་། བསྐྱ་བ་ལས། བསོད་
ནམས་ཆེན་པོ་འཛོལ་བ། སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་ངན་པའི་དགའ་བ་དང་མི་
འབྲལ་བ། ཉིང་དེ་འཛིན་བརྟན་པོ་རྙིང་བ། ཤེས་རབ་ཀྱི་མཐུས་སྲིད་པ་
ལས་གྲོལ་བ་བཞི་དང་། དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱུང་བ་
ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ། ཕྱོགས་ངན་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་བསམགས་པའི་
སྤྲིག་པ་ཟད་པ། སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་གྲངས་སུ་རྩེད་པ། ལྷ་རྣམས་དགའ་
བར་འགྱུར་བ་དང་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་པན་ཡོན་
རྣམས་ལ་སློལ་གས་པར་གོམས་ན་ཚབས་གདུངས་པའི་སྤང་བོ་ཆེ་བད་
མཚོར་འཇུག་པ་བཞིན་གཞན་གྱིས་བསྐྱུལ་མི་དགོས་པར་ངང་གིས་
སྐྱབས་འགོ་ལ་འཇུག་པ་དང་། དེའི་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་ལ་འང་ཁུར་གྱི་འདུ་

比較容易掌握，所以眾大德上師有以此引導有情的傳統，而在《攝分》中云：「歸依三寶獲大福德、隨念佛德不離安樂、獲堅固禪定、以智慧力脫離輪迴、諸天善神咸作守護、滅盡依惡友伴所造罪業、成勝士夫數、諸天神等咸歡喜彼」共有這八種功德。如是於諸功德利益在心中反復的串習。就好像被熱惱所逼迫的大象不需要別人敦促自己入于蓮池湖泊中一樣而趣入歸依。對於歸依的學處不應有負擔的想法，了知為功德莊嚴不假費力而能清淨守護。」

ཤེས་མེད་པར་རྒྱན་དུ་གོ་བས་སྤང་བ་ལ་ཚོགས་མེད་པ་ཞིག་འབྱུང་
ངོ།

ཇེ་དང་གྱིན་རྒྱལ་ས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་ཉེང་། དེར་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་
ཙམ་གྱིས་མི་ཚོགས་གི་སྐྱབས་འགོའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ལེགས་པར་སློབ་
དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་དགའ་མ་རུངས་པས་གཙུག་ལྷན་པའི་ཆེ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་
སོགས་ལ་མགོན་བཙུན་དེས་སྐྱོབ་བྱས་ཉེང་། རྒྱལ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་
བཀའ་བློན་མ་མཚུངས་ན་དེར་ཡང་ཆད་པ་འཕོག་པ་བཞིན། དགོན་
མཚོགས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ཡང་དེའི་བསྐྱབ་བྱ་ལས་འབྲས་ཀྱི་སྤང་དོར་
སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་བློན་མ་མཚུངས་ན་དགོན་

四、歸依之學處。

雖然三寶的悲心加持不可思議，但只歸依
三寶還是不圓滿的，應該好好修習歸依的學
處。譬如受到兇殘的冤敵侵害時，向國王等尋
求救怙，雖然國王具備救護的能力，但是自己
如果不顧視王法胡作非為，那麼，自己仍然脫
離不了懲治。雖然歸依三寶，但如果不能通達
其學處業果取捨等，不能如理守護三寶的學處

མཚོག་གིས་ཀྱང་སྐྱོབ་ཐབས་དང་བྲལ་འགྲོབ་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པས་
བསྐྱབ་བྱའི་རིམ་པ་འདི་ལ་ནམ་ཉན་སྒྲིང་པོར་བྱས་ཏེ་འབད་དགོས་
སོ། །

དེའང་བསྐྱབ་པ་ལས། བཤེས་གཉེན་དམ་པ་བསྐྱེན་པ། དེ་ལས་
ཚོས་ཉན་པ། ཚོས་ཀྱི་དོན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ། དེ་ཐར་པའི་རྒྱར་འགྲོ་ངེས་
སུ་བསྐྱབ་པ་བཞི་དང་། སློབ་གསུམ་བག་མེད་དུ་མི་གཏོང་བ། བསྐྱབ་
གཞི་ཅི་བྱས་སུ་འཛིན་པ། སྒྲིང་རྗེའི་དབང་གིས་སེམས་ཅན་གཞན་
ཡང་དེ་ལ་སྐྱོར་བ། བཀའ་འཛིན་རྗེས་སུ་བྲན་ནས་ཉག་ཏུ་དགོན་མཚོག་
མཚོད་པ་ལ་བཙོན་པ་དང་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་གསུངས་སོ། །འདི་རྣམས་ནི་
གྲོང་སྐྱོང་ཆེན་པོའི་ལྷགས་རི་བཞིན་མཐའ་ནས་བསྐྱང་སྟེ་ཉེས་ལྷུང་

戒律，那麼三寶雖有救護能力而自己卻遠離被
救護的方便。這個道理是一樣的，所以對這個
學處應該鄭重地作為心要次第精進串習。

復如《攝分》中云：「依止善知識、從彼
聞法、思維法義、修行解脫’等四及‘三門謹
慎、守護歸依學處、悲力增上助他共修、隨念
恩惠已恒常勤供三寶’等四共八學處。這些就
好像是鐵城牆能為守護。是破除遮等罪墮的增
益勝方便。如於初業有情灸其痛處，對症下
藥，開示可與不可的學處使其得利。」

འགོག་ཚུལ་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། ལས་དང་པོར་
གནད་ཐོག་དུ་མེ་བཙའ་བཏབ་པ་བཞིན་འབྱུང་ཉེ་བའི་དགག་བྱ་རྣམས་
དམིགས་སྤྱད་སྟེ་འགོག་ཚུལ་དང་ལག་ལེན་ཡང་འཕྲལ་དུ་གང་གཙོ་
ངོས་བཟུང་ནས་བསྟན་ན་མན་ཆེ་བས་འདིར་མན་ངག་ནས་འབྱུང་བ་
བཞིན་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

སོ་སོའི་བསྐབ་བྱ་དང་། ཐུན་མོང་གི་བསྐབ་བྱའོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས། དགག་པའི་བསྐབ་བྱ་དང་། སྐབ་པའི་བསྐབ་བྱའོ། །

དང་པོ་ནི། ལྷ་ངན་ལས་འདས་པ་ལས།

此中以教授說分為二種學處，即：(一)、
各各學處、(二)、共同學處。「各各學處」又
分為二種，即：(1)所遮學處、(2)修行學處。

(1)所遮學處。如《涅槃經》中云：

གང་ཞིག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགོ་བ། །དེ་ནི་ཡང་དག་དག་བསྟེན་
ཏེ། །ནམ་དུའང་ལྟ་ནི་གཞན་དག་ལ། །སྐྱབས་སུ་སོང་བ་མ་ཡིན་
ནོ། །དམ་པའི་ཚོས་ལ་སྐྱབས་འགོ་བ། །འཚོ་ཞིང་གསོད་པའི་སེམས་
དང་བྲལ། །དག་འདུན་ལ་ཡང་སྐྱབས་འགོ་བ། །ལྷ་སྟེགས་ཅན་དང་
འགོགས་པ་མིན། །ཞེས་གསུངས་བ་ལྟར།
སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་འདི་གཞེན་པའི་ལྷ་ལ་གཏུན་གྱི་
སྐྱབས་མི་འཚོ་ལ། དེའང་ཚངས་པ་དང་དབང་ཕྱུག་སོགས་ལའང་
གཏུན་གྱི་སྐྱབས་མི་འཚོ་ལ་ན། ཡི་དུགས་གྱི་རིགས་སུ་གྱུར་པའི་ལྷ་འདྲེ་
ལ་སྐྱབས་མི་འཚོ་ལ་བ་ལྟ་ཅི་སྟོན། གཞི་བདག་སོགས་ལ་གཏོར་མ་
གཏོར་བའི་ཚེ་སྡོང་རྗེའི་བསམ་པ་དང་གནས་སྐྱབས་གྱི་གོགས་འཚོ་ལ་
བའི་བསམ་པས་གཏོར་ཞིང་ཕྱུགས་གྱི་རེ་ལྷོས་མི་འཚའ་བ་གལ་ཆེ་སྟེ།

「誰歸依三寶，彼即淨居士，
於諸時之中，終不歸依餘，
歸依世尊法，遠離瞋害心，
歸依聖僧眾，不共外道住。」
就是說歸依佛陀以後，再不歸依世間天等，不
歸依梵天自在天等，更何況歸依餓鬼天魔。給
地神等供施朵瑪時應以慈悲的意樂囑託他們
作為現前的助伴，不可當作永久的依靠對象。
慎之！由於迷失於請其幫助暫時的小事上，而
錯失了究竟欲樂根本，這樣的話很危險。歸依

གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བ་སྣེ་བུ་རེའི་གྲོག་བྱས་པ་ལ་མགོ་འཁོར་ཏེ་
གཏན་གྱི་འདུན་མའི་རྩ་བ་འབྲུགས་ན་ཉེན་ཤིན་ཏུ་ཆེ། ཚོས་ལ་སྐབས་
སྤུ་སོང་ན་ཚོས་དང་མ་སྐྱུན་དགོས་ཤིང་། དེའང་བཞི་བརྒྱ་བ་ལས།
མདོར་ན་ཚོས་ནི་མི་འཚོ་བར། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་
ཀྱིས་གསུངས། །

ཞེས་ཚོས་ཀྱི་ངོ་བོ་མི་འཚོ་བར་གསུངས་པ་ཡིན་པས། བསྐྱབ་བྱའང་
སེམས་ཅན་ལ་གཞོན་འཚོ་སྤོང་ཞིང་ལྷ་སྟེགས་ཅན་གྱི་གཞུང་སོགས་
ལོགས་པའི་ཚོས་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་འཆལ།

དགེ་འདུན་ལ་སྐབས་སྤུ་སོང་བས་གྲོགས་ལྷ་སྟེགས་ཅན་དང་
མི་འགྲོགས་ཤིང་། ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་ཤིང་ཚོས་ལ་སྐྱུར་བ་

法以後就應依教奉行。如《四百頌》中云：

「勝法體性無損惱，一切善逝佛所說。」

就是說勝法的本質是不行損害事的，其學處中主要就是闡明要斷除損害有情，不歸依外道典籍等顛倒邪說的法。

歸依僧人以後應持為修行伴侶更不與外

道為伴，不與不信業果謗法的人相交為伴。如

འདེབས་པའི་མི་དང་མཛའ་གྲོགས་མི་བྱེད་དེ། དམ་ཚིག་ཉམས་པ་དང་
འགྲོག་ན་དེའི་ཉམས་གྲིབ་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འགྲིབ་ཅིང་དངོས་
གྲུབ་ཀྱི་སློབ་འགག་པར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ནི། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྐྱབ་གཟུགས་
རི་ཚོར་གྲིས་པ་དང་འབྲུར་དུ་དོད་པ་གང་ལའང་བཟང་ངན་དང་ལེགས་
ཉེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་མི་གདགས་པར་བདག་འཁོར་བ་ལས་སྐྱོལ་བའི་
སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་དེའི་སྐྱའོ་སྦྱུ་དུ་གྲུས་པ་བསྐྱེད་ཅིང་ཕྱག་དང་
མཚོད་པ་སོགས་བྱ། ད་ལྟ་རང་ཅག་ལ་ཚོས་སྟོན་པ་སོགས་མི་མཛད་
པ་ནི་རང་གི་ལས་སྐྱང་མ་དག་པའི་དབང་གིས་མ་མཐོང་བ་ཡིན་ཀྱི་སྟོན་
བའི་རུས་པ་མེད་པ་མིན་ཏེ། སར་གནས་ཀྱི་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་

果與壞失三昧耶的人為友伴，就會被他失壞的
惡習力退失一切功德，從而障礙成就門。慎
之！

(2)修行學處。

不要評論所有繪製塑造等佛像的好壞。應
該勝解他就是從輪迴中救度自己的大悲導
師，對佛陀的莊嚴身應生起恭敬心頂禮供養。
現在之所以不給我們講法都是因為我們的業
障還沒有清淨。並不是導師佛沒有這個能力，
即使是佛像也有真實地給登地的菩薩開示究

སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐྱབས་ལྷན་མཐའ་དག་གིས་ཚོས་སྟོན་པ་སོགས་མངོན་
པར་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་བཟོ་དང་རྒྱ་སོགས་ལ་མ་
སྟོས་པར་སྐྱབས་ལུལ་མཚོག་ཏུ་འཛིན་དགོས་ཏེ་བཞེས་སྤྲིངས་ལས།

ཇི་ལྟར་བདེ་གཤེགས་སྐྱབས་ལུགས་ཤིང་ལས་ཀྱང་། །བགྱིས་པ་
ཅི་འདྲ་ཡང་རུང་མཁས་པས་མཚོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །
དམ་པའི་ཚོས་ཚིག་བཞི་པ་ཞིག་ཡན་ཆད་ལ་འགོ་མ་ལུག་དང་ས་སྤྲེ་བོ་
ལ་འཛོག་པ་དང་བཟང་ངན་གྱི་སྐྱོན་ཉོག་སོགས་སྤོང་ཞིང་། བདག་

竟法門。(※大成就者「嘎登嘉措」對於供養在經堂的十萬阿
彌陀佛像，信心堅定視如真身以故獲得加持，感得眾佛像現身常
為說法。※「一世嘉木樣」活佛的法像也曾現身給「一世賽倉·
昂旺紮西」活佛講法。總之，像這樣殊勝的示現不勝枚舉。譯者
注)《經莊嚴論》中云：「不應觀待繪製塑造的
工藝和原料等的好壞，於所造像應真實信仰持
為歸依勝境。」如《親友書》中云：

「隨工巧拙木造等，智者應供如善逝。」
對於佛經乃至一四句偈，都不應放在低處、不
淨處以及分別好壞，這些過失都應斷除。應思
維它就是能讓我們從輪迴及惡趣中解脫出來

འཁོར་བ་དང་རྣམ་སོང་གི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལས་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་སྐྱུབས་
དངོས་དེ་འདིའོ་སྐྱེད་ཏུ་གྱུས་པ་བསྐྱེད་ཅིང་ཕྱག་དང་མཚོན་པ་སོགས་
བྱ། ད་ལྟ་གཞུང་ལུགས་ལ་ཅུང་ཟད་སྐྱུངས་པར་རྫོམ་པ་འགའ་ཞིག་
ཚོས་དཀོན་མཚོག་ལ་འགོག་ལམ་གང་རུང་གིས་སྐྱུབ་པ་རྒྱ་མཚོན་ཏུ་
བྱས་ནས་ལུང་གི་ཚོས་རྣམས་སྐྱུབས་ལུལ་ཏུ་མི་བཅི་བ་ཤིན་ཏུ་མི་རུང་
སྟེ། །རྒྱུད་ལས།

སྦོ་མཚོག་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་དགའ་ར་བ་སྟེ། །དམན་པས་འཛིགས་
པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ། །སྲིད་པའི་འབྲོར་བ་བྱིས་ཀྱིས་གཞོན་པའི་
མཚོག། གསུང་མཚོག་ཚོས་ལ་བདག་ནི་སྐྱུབས་སུ་མཆི། །ཞེས་ཚོས་
དཀོན་མཚོག་གི་ཐད་ཏུ་ལུང་གི་ཚོས་གསུངས་པ་འདི་གོ་དགོས། ད་ལྟ་

的是真實救護者，所以對法寶應該生起恭敬供養等。現在有些人對經教僅少修習就自以為是，認為法寶是滅、道證正法所括，不持教正法為歸依境，這是很不應理。如續中云：

「諸最勝經殿，除劣怖畏法，
摧輪迴最上，勝法我歸依。」

應知法寶中也含有教正法。如果自心對其不依止為法寶和真實依怙，那麼在心中就無法引生

འདི་ལ་ཚོས་དགོན་མཚོག་དང་སྐྱབས་དངོས་བྱས་ནས་རང་རྒྱུད་ལམ་
བསྟེན་པར་འགོག་ལམ་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་ཚོས་དགོན་མཚོག་དངོས་དེ་
རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བབས་མེད་པས་འདི་གལ་ཆེ་ཞེས་སྐྱབས་མགོན་དོ་ཇི་
འཆང་དགོན་མཚོག་འདི་གས་མེད་དབང་པོས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་
རང་གི་རྒྱུད་ཚོད་དང་མ་སྟེན་པར་ཚོས་དགོན་མཚོག་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་
འདི་ནི་ཇི་ཇི་བམས་ཅད་མ་སྟེན་པའི་དགོངས་པ་མ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ལམ་
རིམ་ལས། མཐའི་ཚོས་དགོན་མཚོག་དེའང་ལས་དང་པོ་པའི་དུས་ཀྱི་
སྐྱོན་སྤོགས་རེ་ཅམ་སྤོང་བའི་སྤངས་པ་དང་ཡོན་ཏན་སྤོགས་རེ་ཅམ་
སྐྱབས་པའི་རྟོགས་པ་གཉིས་གོང་ནས་གོང་དུ་བྱུང་ཞུགས་པར་སོང་བ་ལ་
འཛོག་གི་དེ་ལས་གཞན་སྟོ་བྱར་དུ་འབྱུང་བ་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར།

滅、道證正法所攝的真實法寶。二世嘉木樣大
師說這很重要。如是與自心相應修行法寶的事
理是宗大師無過的密意。如《道次第廣論》中
云：「此究竟法寶也只是為令初業有情斷惡修
善，逐漸斷除過失，漸次圓滿功德而安立的，
非離此外忽從它來。」

དགོ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་དགོ་འདུན་གྱི་ཉགས་ཙམ་
འཆང་བ་ཡན་ཆད་ཐམས་ཅད་ལ་མ་གུས་པ་སྒོང་ཞིང་། དགོ་སྒོང་བཞི་
སྡེ་ཡན་ཆད་ལ་བདག་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་སྐྱབས་བསྐྱེད་ལས་སྒོལ་
བར་བྱེད་པའི་སྲོགས་དགོ་འདུན་དེ་འདིའོ་སྐྱམ་དུ་གུས་པ་བསྐྱེད་ཅིང་
བསྐྱེད་བཀའ་ལ་བཙོན་པར་བྱ་སྟེ་ཚུལ་འཆལ་དགོ་སྒོང་གི་ཉགས་
འཆང་བ་ལའང་བརྟམས་སྒོད་པ་དེག་འཚོག་སོགས་བྱས་ན་སྒོན་པ་དང་
བརྟན་པ་ལམ་གུས་པའི་ཉེས་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ནམ་མཁའི་
སྒྲིང་པོའི་མདོ་དང་། སའི་སྒྲིང་པོའི་མདོ། ལྷ་བ་སྒྲིང་པོའི་ལེའུ་སོགས་
ལས་གསུངས་བ་དང་། སྒྲིང་རྗེ་པད་དཀར་ལས་བསྐྱེད་བཟང་སངས་
རྒྱས་སྲ་མ་རྣམས་ཀྱི་བརྟན་པ་ལ་རབ་བྱུང་གི་ཉགས་ཙམ་འཆང་བའང་

歸依僧伽後，不應伺察僧伽的過失，乃至
對形相僧也應斷除一切不恭敬察過的過失。因
為僧伽是能夠讓我們從輪迴惡趣中解脫的助
伴，所以對沙門比丘等不但要生起恭敬心並且
要勤於恭敬承侍。如果謾罵鞭打雖然是毀戒僅
持僧相的沙彌、比丘，就是對導師及教法不恭
敬，獲大重罪。這在《虛空藏經》及《地藏經》
《月藏品》中都有談到。《大悲白蓮華經》中
云：「於賢劫千佛的教法，雖然是僅持僧相出
家相的人也會在『勝解佛』（千佛中的最後一

སངས་རྒྱལ་མོས་པ་ཚུན་ཆད་ལ་གྲོལ་བར་གསུངས་པའི་པན་ཡོན་དང་
ཉེས་དམིགས་ཀྱི་སྒོ་དུ་མ་ནས་བསམས་ཉེ་གཟབ་དགོས་སོ། །

དགེ་བཤེས་སྟོན་པ་དང་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོས་ལྷན་པ་སེར་
པོ་རེ་འགོམ་པའི་སར་ཡོད་པའང་མི་འགོམ་པར་སྐྱགས་ནས་གཙང་
སར་སྐྱེལ་བའི་ཕྱག་ལེན་ལྟར་བསྐྱབ་སྟེ། རང་ཉིད་དཀོན་མཆོག་ལ་
གུས་པ་དེ་ཅུ་འདྲེ་འགོ་བ་རྣམས་ཀྱང་རང་ལ་ཆེས་ཆེར་གུས་པར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཉེ། ཉིང་རེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས།

ཅི་འདྲ་བ་ཡི་ལས་བྱས་པ། །འབྲས་བུ་དེ་འདྲ་ཐོབ་པར་
འགྱུར། །ཅེས་སོ། །

位佛) 以內獲得解脫。像所說的這些功德與過
患門應該謹慎多作思維」。

敦巴大師和大瑜伽師云：「即使是黃色碎
片也不應跨踩，應該抖晃乾淨放在淨處或高
處。僅由恭敬三寶的緣故，諸眾生對我等生起
極大的恭敬。」如《三摩地王經》中云：

「造如是因，得如是果。」

སྐྱུག་པར་ད་ལྟ་ཆགས་སྤང་གི་ཞེ་རུས་འཐེན་པ་ལ་བསྟན་པའི་
བྱ་བར་སློབ་བཏགས་ཏེ་བྱེད་ཚོ་དང་རིད་ཚོ་ཞེས་སྡེ་རིས་སུ་བཅད་ནས་
འཇུགས་པ་བྱེད་པ་ལེགས་ཚོགས་ཀྱི་ཅུ་བ་གཙོད་པའི་ཉེས་དམིགས་
ཤིན་ཏུ་ཆེདོ།

གཉིས་པ་སྤྱན་མོང་གི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་དྲུག་ལས་དང་པོ་ནི།

སྐྱུབས་འགྲོའི་བྱེད་པར་རྣམས་ཡང་ཡང་གསལ་བཏབ་ནས་
སྐྱུབས་འགྲོ་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ལ་གོམས་པར་བྱེད་པའོ།

特別是現時眾人多隨順貪瞋諸力謗蔑教法、各執宗派、互相詆毀，以斷善根故過失很大。於此一定要慎護三門。

(二) 共同的學處。此中分六。

第一、隨念三寶功德數數串習。數數思維歸依的差別，串習歸依所有的性相。

གཉིས་པ་ནི། ཅི་ཟ་ཅི་འཕྱང་གི་སྤྱད་ཀྱིས་མཚོན་པ་སྟེ། དེ་
ཐམས་ཅད་དཀོན་མཚོན་གི་བཀའ་འདྲིན་དུ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ཞིག་བྱུང་ན་
གང་བཟང་ས་ནས་དཀོན་མཚོན་ལ་འབྲུལ་དགོས་པ་ཞིག་འབྱུང་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། དཀོན་མཚོན་གི་ཡོན་ཏན་དང་བཀའ་འདྲིན་མཐོང་
བ་ན་སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་ཀྱང་སྣང་བ་ཅེ་བ་དེའི་སྐྱབས་འོག་ཏུ་
འབྲུག་པའི་ཐབས་ཅི་རུས་སུ་བྱེད་དོ། །

བཞི་པ་ནི། བྱ་བ་ཅི་འདྲ་ཞིག་བྱེད་པ་དང་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་
མཐོང་ཡང་དཀོན་མཚོན་གསུམ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དེ་དག་དང་རྗེས་སུ་
མ་ཐུན་པའི་དཀོན་མཚོན་མཚོན་པ་སོགས་བྱ་ཡི། དེ་དག་དང་མི་

第二、隨念大恩恒勤供養者。凡得一切鮮
美食物（或它物），隨念是三寶的恩惠，于一
切時勤修供養。

第三、隨念悲故令受歸依者。見到三寶的
功德和恩惠後，隨以悲憫心盡力引導有情令作
歸依。

第四、隨作何事皆當歸依供養者。做任何
事或成辦所欲，都應歸依三寶隨行供養，不應
依於不共的笨教外道教法等。於一切時應對三

མ་སྤྱོད་པའི་བོན་ལ་སོགས་པ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བརྟེན་དུ་མི་རུང་
བས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དཀོན་མཆོག་ལ་སློབ་ཁྲིམ་བར་བྱ། ཁ་ཅིག་ཆོས་
པས་སྤྱོད་འཇུག་སྤྱོད་པས་འགྲོའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་འགལ་བར་སྤྱོད་བཞི་
གནད་མ་གོ་བ་ཡིན་ཏེ། དཀོན་མཆོག་གིས་མ་ཐན་བར་སྤྱོད་གྱིས་ཐན་
པ་ལྟ་བུར་གོ་ན་མི་རུང་བ་ཡིན་གྱི། སྤྱོད་གཏན་ནས་མི་འཇུག་ན་ཟས་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྱོད་བཞིས་བསྐྱུས་པས་དགེ་སློང་གིས་ཟས་ཀྱང་བ་མི་
རུང་བར་འགྱུར་ལ། སྤྱོད་བསྐྱེན་ཚུལ་ལུང་སྤྱོད་གྱི་གཞི་ལས་ཀྱང་
གསུངས་ཡོད་པས། དེས་ན་སྤྱོད་དེའང་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྤྱོད་ལྟེན་ལྟེན་
འཇིག་ལས་གྱི་ཆ་ཤས་སུ་གོ་ནས་བསྐྱེན་དུ་རུང་བར་འཇུག་མགོན་ས་
པའ་གྱིས་སྤྱོད་པའི་དགོངས་པ་རབ་ཏུ་གསལ་བ་ལས་གསུངས་སོ། །

實有信心。有的行人這樣說：「生病時喝藥的話這和歸依的學處相違。」這是沒有通達歸依學處的人所說的話。如果理解為三寶不能給予利益而藥物能對病有得益這樣也是不應理，但如果根本不喝藥則一切食物也是攝在四藥中，這麼說比丘就不堪服用了！所以是說不通的。比丘服藥可按《律藏藥事》中的方法去做，這在藥事中詳有說明。如薩迦班智達「更嘎嘉稱」所著《極明能仁密意》中云：「雖然是藥物也應該了知勝解為佛的悲心與事業的一部分而堪服用。」

ལྷ་པ་ནི། ལྷ་བ་འད་པའི་པན་ཡོན་རྣམས་བསམས་ཏེ་ཉིན་
མཚན་དུས་དུག་ཏུ་སྐྱབས་འགོ་བྱེད་པའོ། །

དུག་པ་ནི། སློག་གི་སྤྱིར་ཡང་སྐྱབས་འགོ་མི་གཏོང་བ་སྟེ། ཚུལ་
ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་ལྡན་པའི་མདོ་ལས། སློག་དང་བྲལ་ཞིང་ཉི་བ་ནི་
སྤྲ་ཡི། ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་ཤིང་ཞིག་པ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་
སྤྱིར་ཞེ་ན། སློག་དང་བྲལ་ཞིང་ཉི་བས་ནི་སྐྱེ་བ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་བ་དང་པར་
འགྱུར་གྱི། ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་ཤིང་ཞིག་པས་ནི་སྐྱེ་བ་འབྱུང་པའི་
བརྒྱའི་བར་དུ་རིགས་དང་བྲལ་ཞིང་བདེ་བ་སྤངས་ཏེ་རྣམ་པར་སྤྱང་བ་
ཆེན་པོ་ཉམས་སུ་སློང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ལུས་
སློག་ལོངས་སློང་ནི་གདོན་མི་བ་པར་འབྲལ་བས། དེ་དག་གི་སྤྱིར་དུ་

第五、隨念功德勤修歸依。思維前面所說
的各種殊勝功德晝夜六時勤修歸依。

第六、雖遇命難誓守不捨者。雖遇命難也
不捨棄歸依，如《清淨戒經》中云：「捨命護
戒而死善，但毀戒則不一樣。雖然這一世捨命
護戒而死，只是完結了這一世的壽命，但是因
護戒故必竟將來獲得解脫。如果毀戒而死，則
於百千世遠離種姓、斷離安樂、墮落三途、受
大罪苦。」自己的身命受用早晚會被捨棄，但
捨棄三寶的話則于生生世世痛苦相連不斷。所

དགོན་མཚོག་བཏང་ན་ནི་ཚེ་རབས་ཀུན་ཏུ་སྐྱབ་བསྐྱེལ་བརྒྱུད་མར་
འབྱུང་བའི་སྤྱིར་ཅི་ལ་བབ་ཀྱང་སྐྱབས་མི་བཏང་ངོ་སྟེ་དམ་འཆའ་
ཞིང་། བཞད་གད་ཅམ་གྱི་སྤྱིར་དུའང་སྐྱབས་གཏོང་བའི་ཚིག་སྐྱབས་
མི་བྱ་བ་ལིའི་རྒྱལ་ལོའི་རྣམ་ཐར་བཞིན་གྱ། ཁ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་དགོན་
མཚོག་གཏོང་བའི་ཚིག་མི་སྐྱབས་མ་ཟད། སྤྱིད་སྐྱབ་བྱ་བྱེད་ཀུན་གྱི་ཚེ་
དགོན་མཚོག་མཁྱེན་རང་ཟེར་བ་ཞིག་ལ་བསྐྱབ་ན་འཚི་ཁའི་ཚེ་འང་
དགོན་མཚོག་དྲན་བ་ཞིག་ངེས་པར་འབྱུང་ལ་དེ་བྱུང་ན་སྤྱི་མ་ངན་སོང་
དུ་མི་གཏོང་བ་ཐག་ཚོད་པར་མ་ཟད། དེའི་རྣམ་སྤྱིན་དང་རྒྱ་མ་ཐུན་གྱིས་
ཚེ་རབས་སྤྱི་མ་ཐམས་ཅད་དུ་དགོན་མཚོག་གསུམ་དང་མི་འབྲལ་ཞིང་
དེའི་སྐྱབས་འོག་ཏུ་ཚུད་པས་ལེགས་ཚོགས་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་གྱིས་གྲུབ་
བ་ཞིག་འབྱུང་ངོ། །

以不管是遇到任何障難，都不應該捨棄歸依應
誓守歸依，雖然僅僅是玩笑話也不應說捨棄歸
依三寶的話。如《裡域王傳》中所說。雖口亦
不說捨三寶的話，而且苦樂行為一切時都應作
意：「三寶您知」！如果這樣串習的話則于死
時以隨念三寶的功德，定能出離，這樣後世不
但決定不墮惡趣，而且以歸依隨念三寶的異熟
果報，從此以後於一切世三寶不離為作攝授。
歸依故一切善根資糧任運自成。

དེས་ན་བསྟན་པ་མཐའ་དག་གི་འཇུག་སྐོར་དང་གཞུང་ཤིང་དམ་
བར་གྱུར་པ་བྱ་སྤྱོད་ལ་དོན་ཆེ་བའི་གདམས་པའི་སྤྱིང་པོ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་
ཉམས་ལེན་གྱི་མཐིལ་དུ་བྱེད་པ་ནི་དལ་བའི་ཉེན་བཟང་དོན་ལྡན་དུ་སྤྱོད་
བའི་ཐབས་གྱི་ཡང་ཅེ་རྒྱལ་བ་སྤྱོད་བཅས་གྱིས་བསྟན་པ་བའི་ཡུལ་དུ་
གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །

སྤྱོད་པ། དགོན་མཆོག་ནམ་གསུམ་འདུས་པའི་ངོ་བོ་
ཉིད། །འཇིགས་པ་ཀུན་སེལ་སྐྱོབ་པ་རྣམས་ཉིད་པ། །ཐུབ་དབང་གཉིས་པ་
ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་དེས། །ད་དུང་བྱང་ཆུབ་བར་དུ་བཅེ་བས་
སྐྱོང་ས། །གང་གི་ཐུགས་རྗེ་ག་ཡུར་ཟེགས་མ་ཡིས། །སྤྱིད་ཞིའི་ཚ་

所以，依此是進入佛教大門和成為聖教的
殊勝主幹。依此大義教授心要作為修持的中
樞，不但是成辦暇滿具義的最極方便，也是諸
佛子所讚頌境。

頌云：

「總集三寶之體性，除怖作無上救護。
第二能仁法中王，菩提之間悲垂護。
誰以大悲清涼雨，悉滅有寂諸熱惱。」

གདུང་རྒྱུད་པ་འཕྲོག་སྲིད་པའི། །སྐྱབས་གྱི་དམ་པ་མཚོག་གསུམ་
ཀུན་ལེ་གཉེན། །ལུས་ཅན་བདེ་འབྱུང་གཞུག་ན་མཛེས་གྲུང་ཅིག། མི་
བཟང་སྲིད་པའི་འཕྲོག་དགོན་ཉམ་ང་བལ། །ལས་ཉོན་གཅན་གཟན་
གདུག་པས་གཅེས་པ་རྣམས། །མཚོག་གསུམ་གྱིན་རྒྱབས་ཐུགས་རྗེའི་
གོང་སྲིང་དུ། །འཇུག་པའི་ལམ་བཟང་མ་རྗོང་བསྟེན་པ་གཅེས། །ཅི་ཡང་
མི་གསལ་བསྐྱུས་པའི་ཚེ་གཅིག་ལྷ། །མ་ཡིན་འབྲིང་དུ་བཀོད་པའི་ལྷ་
སྲིད་འདིས། །དིགས་འགྲེས་རྫོགས་པར་མཚོན་ལ་ཚིག་ཚོགས་
ཅ། །གང་ན་སྲིད་ལུག་སྐྱ་གཅན་སྤང་གིས་དོགས། །འདིར་འབད་དགོ་
བསམ་ཀླན་འགོ་བ་རྣམས། །དགོན་མཚོག་གསུམ་གྱིས་འབྲལ་མེད་
རྗེས་འཇོན་ཅིང་། །བསྟེན་པའི་སྲིང་པོ་ཚུ་ལ་བཞིན་སྐྱབ་པ་ཡིས། །སྟོན་
པ་མཚོག་དེའི་གོ་འཕང་ལྷུང་ཐོབ་ཤོག།

三勝歸處白蓮華，具緣樂源作頂飾。
猛烈輪迴淒恐境，業惑猛獸兇惡侵。
三勝加持悲心城，珍依不錯入善道。
未能明攝如初月，安置平常此半月，
若造釋理圓滿詞，坐間懈怠羅睺瞋。
精進以此諸善業，三寶不捨隨攝引。
如法依于教藏修，願速獲得妙佛果。」

法燈譯於 98 年

附：(歸依念誦文)

歸依十方三世一切如來之身語意、一切功德事業為體、八萬四千勝法之生處、歸依一切聖僧眾之主、
歸依具恩根本傳承上師。

歸依上師

歸依佛

歸依法

歸依僧

歸依本尊壇城之聖眾眷屬

歸依具慧眼之眾護法 (三遍)

諸佛正法賢聖僧，直至菩提永歸依，

我以所修諸資糧，為利有情願成佛。(三遍)

我歸依三寶，罪障各各懺，

隨喜有情善，意持正等覺。

諸佛正法賢聖僧，直至菩提永歸依。

為成自他二利故，於此勤發菩提心。

最勝菩提心發已，一切有情為我客。

菩提勝行悅意行，為利有情願成佛。

願諸眾生永具安樂及安樂因，

願諸眾生永離痛苦及痛苦因，

願諸眾生永具無苦之樂我心怡悅，

願諸眾生遠離冤親貪瞋住平等捨。(三遍)

諸法從緣生，不生亦不滅，

不斷亦不常，不來亦不去，
不異亦不一，極息眾戲論，
大覺佛所說，勝法我敬禮。
求寂諸聲聞，以遍智引導，
令眾趣寂滅；諸利生菩薩，
依以道種智，成辦世間利；
所有能仁佛，具一切種智，
宣演各類法；為聲聞菩薩，
如來之母前，我等虔敬禮。
滅除分別網，具有深廣身，
普賢大光明，遍照我敬禮。

具圓滿功德，無餘眾生怙，
盡摧一切魔，乃至其眷屬；
現證一切法，所有如來佛，
乃至聖眷眾，於此祈降臨；
如佛誕生時，諸天為沐浴，
以清淨天水，灌浴諸如來。

遍地香塗鮮妙雜花溥，須彌四州日月頂莊嚴，以此所嚴諸佛刹土獻，願諸眾生清淨佛刹行。

俄當格熱拉那曼查拉康呢雅達雅麥。

再版後跋

歷時數載，於今 2004 年初，無意中看到了於 98 年早期試譯的佛教入門歸依引導文，重新再看時發現當時自己的水平有限，裡面尚存在個別理解偏差的問題以及沒校對好的地方，不禁汗顏，深感譯事之不易。便請懂藏文的同參再度校對。有意翻印者請以此為藍本。

本無意于翻譯之事，但看到很多想得法的道友其得法之心切，深受打動。在當時也就執筆試譯。雖然水平有限但此心婆切，故希同參道友能為指出錯誤及不當之處以便更好地完善它，在此表示感謝。

法燈于拉卜楞寺 2004 年 6 月 15